

MAGYAR L

Nagys Ramaszett
HUNGARIA Disztér 1

Igazgató és felelőszerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

II. Károly király és Mihály nagyvajda jelenlétében folyt le a hagyományos vizkereszti ünnepség

Bucurest. Saját tud. Vizkereszt ünnepét hagyományos fényvel ülték meg a fővárosban. A mitropolia templomában folyt le az ünnepi istentisztelet, ahová délelőtt tíz óra előtt egymásután érkeztek meg a kormány tagjai, a királyi tanácsosok, Sidorovici őrnagy, Radulescu a Semmtárszék elnöke, a tábornoki kar és a külföldi katonai attasék és újságírók, akiket Titeanu hívott meg.

Tíz órakor érkezett meg Ófelsége az uralkodó, Mihály nagyvajda társaságában. A templomajtóban Miron Cristea patriarcha fogadta, keresztrel a kezében. A fényes istentisztelet után menet alakult, élén Ófelségével. A menet a térre vonult, hol az uralkodó a vízbe dobta a keresztet.

A királyi udvar marsalli hivatala hivatalos közleményt adott ki, melynek értelmében

Ófelsége Károly király pénteken tizenegy órától féltilkenettől, Mihály nagyvajda társaságában résztvett a vizkereszti ünnepségeken. Délután 3 órakor az Uralkodó a Mihály Viteazul kaszányába ment, ahol résztvett a karácsonyfa ünnepélyen, végignézte az előadást, majd ajándékokat osztott ki a tisztek között s az ezred parancsnokának beszédére mondott válaszában azt fejtette ki, a karácsonyi családi ünnep gondolatával kapcsolatban, hogy a hadsereg egyetlen nagy család, amelyben egyetlen szív kell, hogy dobogjon, egyetlen gond és szeretet a haza iránt, amelyet hivatottak vagyunk nehéz időkben megvédeni, egészen a legnagyobb áldozathozásig.

Ófelsége II. Károly király délután 5 órakor Mihály nagy vajdával együtt a mogyosoi pályaudvarról erdélyi vadászatra indult.

Nagyfontosságú tanácskozások a belügyminisztériumban a romániai népkisebbségek elrendezéséről

Calinescu, Gafencu, Andrei miniszterek és Silviu Dragomir kisebbségügyi kormánybiztos megbeszélései. — Willer József volt magyar képviselő hosszabb kihallgatása Calinescu belügyminiszternél

Bucuresti. Saját tud. Megírták a lapok, hogy csütörtök délelőtt a belügyminisztériumban értekezlet volt, amelyen résztvettek A. Calinescu, Gr. Gafencu, P. Andrei és Silviu Dragomir. Az értekezlet a kisebbségi kérdést tárgyalta és több intézkedést határozott el. Ezzel kapcsolatban tudósítónk a következőket jelenté:

Ugyancsak csütörtökön délelőtt Armand Calinescu belügyminiszter magához hívatta Willer József volt magyar párti képviselőt, az erdélyi magyarság bucuresti megbízottját, aki egyébként a közelmúltban hosszas és jelentős megbeszéléseket folytatott a romániai magyar kisebbség helyzetéről és kívánásairól Titeanu propaganda-miniszterrel és Gafencu külügyminiszterrel is.

Willer kihallgatását a belügyminiszternél különös jelentőségűvé teszi az a tény, hogy aznap, csütörtökön reggel jelen meg a Nemzeti Újjászületés Frontjának létesítéséről szóló törvény végrehajtási utasítása, amely a kisebbségek részvételéről is intézkedik.

Kérdést intéztünk Willer Józsefhez, hogy a kihallgatás során szóba került-e a Nemzeti Újjászületés Frontjába való beiratkozás kérdése, illetve a magyar kisebbség politikai jogainak gyakorlása ügye a front keretein belül?

Willer azt válaszolta, hogy erről még nem

tett jelentést politikai barátainak, eredményekről még nincs szó, még folyamatban vannak a tárgyalások, úgy hogy nem volna ildomos ezekről beszámolni. A megbeszélések azonban igen barátságos légkörben folytak és azok során Calinescu belügyminiszter a magyar kisebbség iránt való megértő jóindulatról tett tanubizonyosságot. Ennek a megértésnek és jóakaratsnak egyik jele az, hogy a belügyminiszter Titeanu propagandaügyi alminiszterrel egyetértésben e tárgyalások alkalmával Willernek a „Magyar Lapok“-ra és „Néplap“-ra vonatkozóan előterjesztett kérését azonnal teljesítette és sürgönyileg intézkedett a felelős vezető rendelkezés hatálytalansága iránt.

Willer József még annyit közölt munkatársunkkal a kihallgatással kapcsolatban, hogy a jövő hét folyamán több magyar politikus érkezik Bucurestibe a kormánnyal való tárgyalások folytatására. Mi hozzátéhetjük ehhez, hogy kétségkívül a magyar kisebbségnek a Nemzeti Újjászületés Frontjában való elhelyezkedése lehetőségéről és módjáról lesz szó, ami annál jelentősebb, mert az új kormányzati rendszerben ez az egyetlen mód arra, hogy a magyar kisebbség politikai jogait gyakorolhassa.

A NÉMET NÉPCSOPORT KÉPVISELŐI A BELÜGYMINISZTERNÉL

Bucuresti. Saját tud. A kisebbségi tárgyalások során a németek képviselői szintén megjelentek Armand Calinescu belügyminiszternél és tárgyalást folytatnak a német népcsoportnak a Nemzeti Újjászületés Frontjában való elhelyezkedéséről

A munka ujesztendeje

Hála Istennek és a jóakarátú embereknek, kik az ország rendjének a felelős intézői, lapunk ismét a közönség elé léphet. Még az új esztendő első napjaiban vagyunk, s így nem időszerűtlen, ha közönségünket ebből az alkalomból jókívánásainkkal üdvözljük. Az új esztendő hangulatba tartozik, hogy jövőbenzés vágya és gondja szállja meg az embereket, s a vágy és a gond birkózásából inkább a jó iránti várakozás érzése kerül ki győztesen. Senkise szeret lemondóan és csüggedten tekinteni a jövőbe, s mikor egy-egy évforduló magaslátára eljutottunk, inkább a föllélekző megkönnyebbülés fog el, semmint a további ismeretlenségek miatti szorongás. Az emberi érzéseknek ez az önkéntelen megnyilatkozása nagy élettörvénynek a jele. Annak a kifejezése, hogy az emberi lét ugyan küzdésre van hivatva, de a küzdések nyomán természetes következményként kijárnak a munka eredményei. Egyetlen jó munka se maradhat eredménytelenül.

Mikor olvasóinkat új esztendő alkalmából üdvözljük, legfőképpen ennek a jó munkának a lehetőségét kívánjuk a számukra. A családban, az otthonban legyen meg a létfontartás módjainak az a megszo-ottsága, amit a mindennapi kenyér bizonyossága jelent. Hogy ez a bizonyosság megmaradjon, avégett meg kell lennie a mindennapi munkakészségnek, s az ebben való szorgoskodásnak. A komoly, az igazi, a síránykozásban ki nem merülő munká-akaratsnak lehetetlen munkát nem találnia, bármilyen szövevényes akadálytorlaszok mutatkoztak is éppen a világválság elmúlt éveiben a munka területén. Nagy áramlatok feszültek egymással szembe, amelyek a gazdasági élet ilyen vagy amolyan kisajátítását akarták végbevinni, s evégett világra szóló különös eszmei harcokat is kezdettek, azokhoz táborokat toboroztak és az emberiséget az ellentétek arcvonalaiba osztották. De ez mind nem volt egyéb a valóságban, mint az igazi, a megszo-ott mindennapos munka kerülése. Ebből lett a munka válsága.

Az új esztendőig azonban mintha befejeződött volna ez a válságos korszak. Mindenütt valami helyreigazodás állott elő, melyben az egyszerű munkaakarats a maga névtelenségével megtartotta a mindennapi kenyérért való küzdését, s a nagy eszmei áramlatokban való kinyúlás helyett egyszerűségekre húzódtott vissza. A föld, a műhely, a család, az otthon a maga csöndjében ott állott és ott kínálta a maga legszükségesebb munkáit. Nem voltak talán ezek a munkaalkalmak olyan fényes és hangos jövedelmekkel biztatók, mint a káprázatos konjunkturák idején; nem voltak a könnyű vagyonszerzés csábító helyzetei. Azonban éppen azért, mert több és keservesebb küzdést kívántak meg, több és hasznosabb munkát idézttek elő az emberek mind nagyobb rétegében. És az eredmény sem maradt el, mert a tisztas szegénységnek biztosították a mindennapi kenyeret. Azonkívül általánossá tették a belátást, hogy a legszerűsebb és legigénytelenebb munka is többet ér, mint bármiféle hangos eszme-áramlat harcának a sikere.

Az államok élete is így vette át az emberek önségítő munkájának a szervezését. Sőt a gazdasági élet fölött is megjelent az a tünémeny, hogy nem az aranyérték a pénz igazi értéke, hanem az, hogy az illető ország mennyi

naszmos munkát tud kifejtetni. Ma már mindenütt uralkodó jelszóvá kezdett válni, hogy a munka bizonyosságára, a foglalkozások zavartalanságára kell építeni az állami, vagy egyéb közéleti életet. El kell hártani az utóból a politizálásokat, a sokféle akarások tévovázásait, szanvedélyességeit és munkalátszait, melyek mind csak arra valók, hogy az embereket az igazi munka rendjéből kiszakítsák és haszontalan elfoglaltságokkal zavarják. Ez a munkaértékelő irányzat az, ami az újesztendő látókörében világszerűen mind határozottabban megmutatkozik.

Hogy világfeszültségek most is jelentkeznek, az kétségtelen. De hogy a szembenállások nem egymás leverését akarják, hanem egymás munkaértékeléséből akarnak tanulni, s közös kibontakozásra törekcsenek, annak a jelei is elvitázhatlanok. A harcos jelszavak kezdének leegyszerűsödni azzá, hogy a népek életkereteket akarnak biztosítani maguknak, s az életkereteket éppen a munka bizonyossága érdekében akarják. Az új esztendő tehát olyan távlatok felé fordul, melyekben a hatalmi vetélkedések helyett a munka tömegszükséglete, s a munka néprendező jelensége kezd uralkodó plánéta lenni. Ha ezt elgondoljuk, úgy könnyen valószínűnek láthatjuk azt a jóslatot is, amit egyik angol államférfi mondott az újesztendőről, hogy t. i. ez az újesztendő a kiegyenlítés éve fog lenni. Igen; mert a munka területén, az igazi munka szükségének a felfogásával nem háborút keresnek az emberek, hanem kenyér-

biztosító életlehetőségeket. A munka plánétája az emberek és népek közötti kiegyenlítés jövőjét sugározza magából.

Az otthonok és családok szerény, egyszerű, névtelen munkájának így lesz meg a nagy világ életében is a sugárzó kiterjedése. Erre gondolva kívánjuk közönségünknek, hogy újesztendőjében is találja meg a szerény és egyszerű életmunka zavartalanságát, s adjon Isten neki ehhez a magába mélyedő és magát fenntartó munkához csüggedellen kitartást, napokint megújuló szorgalmat és bizni tudást. Magunkra nézve is lapunk nyolcadik évfolyamának a megindulásakor azt tartjuk legfőbb eszménynek, hogy az otthonok és családok szelid életmunkájának hűséges szellemi támogatói tudjunk lenni.

Chamberlain és Halifax kedden délelőtt indul el Rómába

A két angol államférfi néhány órára Párizsban is megállapodik

Londonból jelentik: Chamberlain és Halifax kedden délelőtt 11 órakor indul Rómába. Délután háromnegyed négykor érkezik a két angol államférfi Párizsba. A francia fővárosban együtt teáznak Daladierrel és Bonnet-kül-

ügyminiszterrel, majd este fél nyolckor utaznak tovább Róma felé.

Algirból jelentik: Daladier miniszterelnök a Foch cirkáló fedélzetén pénteken elhagyta Algirt.

Szívárvány

Irta Osváth Tibor

Van egy kis bárányfelhő-csipkázat az égen, ott lenni, a nyugati látóhatár alján, különben tiszta a mennybolt, eső nem eshetett, mégis minden vizes, kövér cseppek ezüstözik a vékonyra sanyarodott fűszálakat, a fák alatt, a körülöttem glédában álló akácdezekak feketék, mint eső után, az apró ellipszis levelek milliói pedig mintha bevakult apró tükrök lennének. Valami friss irlalmatlanul ébresztő kesernyészag folydogál a levegőben, ez ébreszti talán a madarakat napkelte előtt, ilyenkor, ahogy egy fatörzs tövében ülök és fölém egy második mennyboltot von a napra készülő madarak ezer hangja. A rigó és a vadgalambé az elsőség. Az egész hajnal, az egész ébredő világ az övéké. Mintha nem volna a kerek világon sem jó ember, sem rossz ember, sem cápa, sem elefánt, sem pulyka, sem tehén, sem autó, csak rigó és vadgalamb. Mintha megnémult volna mindama száz-százezer féle pompásabbnál pompásabb nevet viselő emberi és állati halandó, melyekről mind tudom, hogy élnek, vannak és Istentől kiporciózott szerepeiket játsszák. — Mintha ezek mind megnémultak volna, csak a rigó és a vadgalamb hangja élne. Az nem úgy van ám, amint mondják, hogy a rigó hangja a rigófütty. Igen, néha lehet fütty is, ha éppen a

rigó úgy akarja, de itt az akác tövéből én most mást hallok. Ebben a pillanatban talán tízfélérigóhangot hallok. Ott, annak a fenyőszerű akácnak a tetejéről felfelé nyilallott az ének, mint valami ének tartó tűzijáték, emitt egyszerre három helyen is szépen kicifrázott gurgulázás hallatszik. Azután egy rekedt kiáltás. Azután egy kéthangú füttyyszerű valami. Most, ebben a másik percben az akácok minden részében egyszerre szökken hirtelen jött buzgósággal, lenyűgöző ujjongással egy daloló csattogás az ég felé, mintha hanggejzirok ömölnének a fák tetejéről. Ez nagy munka lehetett, mert két szemvillanásra csend lesz. Mintha minden rigó falevélle változott volna. És ebben a csöndben veszem észre, hogy az erdő bűg. Mintha minden akác vadgalambbá változott volna. Bűg és kurrog az egész erdő, mintha minden fája egy láthatatlan óriásorgonának a sípja volna. Nem látok egyetlen vadgalambot sem, de a bűgás-kurrogás zeng-bong, akár a zoolozsmázó templom. Ez lehet az akácok reggeli imádsága, egészen bizonyos, engem is megszáll valami nyugtató, csitító boldogság, mely egyszerre úgy félrepopozza az utamból a tegnapi bajokat, hogy az már egyenesen kacagni való. Tegnap a fejem fájt és az ördöggel kergetődtem a gondok szikláinak között. De hogy! A kergetődsi kiszította a vért belőlem, nem tudtam aludni, ez hozott ki ide hajnalra. És most leginkább kacagni szeretnék tele szájjal, mert legalább annyi erő szállott belém a bűgő erdő-

ből, mint amilyen nehezek voltak a gondok szikláinak. Alighogy ezek a dolgok átvillantak rajtam, nagy esetepepaté támadt. Az akácok reggeli imája után, mint viharzó ár önti el az erdőt az élet. Egyszerre ezer hang szólal meg, alig győzöm kapkodni a fejem, tán ezer madár született itt e hajnalon. Rigó, vadgalamb és még ezer. Csirreg, csattog minden, füttyörészik, rikolt és reszel. Szípig, virrog és csicsereg. Harkály kiált az öreg akác oldalából. Hogy került oda, hisz még az előbb híre-hamva sem volt. Hátulról valahonnan — Isten tudja milyen messze lehet — furcsa hang rikolt, valami vijjogó hujogás. Bagoly. Isten úgylátszik kis figyelmzettetőt küld a reggeli népek. — „Hé, vigyázzatok, éjszaka is volt, sötétség is volt és lesz is még.” — A reggeli nép azonban most erős, vidám és harerakész. Felcsattan az ellendal és a bagoly már búvik is bizonyosan vaksi szemével a vackát keresgélve.

Elöttem egy ág lebben. Rigó libent rá valahonnan a semmiből. Hintázik az ág, mint a gyerekjáték és amint megáll, lágy cifrázással hosszú melódia kezdődik. Ez már nem fütty és nem hirtelen buzgósággal felcsattanó dal, nem is az a tűzijátékszerű nyilallás, amit már ismertem, ez már melódia. Szerelmes sóvárgás. Dalolója a lihegő ágon rigóleány sárga kosztümben. A legszebb rigóleány lehet a rigóleányok között, mert körülötte elcsendesül minden és elbűvölve hallgatódik a népség. A legszebb rigóleány hintázik az ágon, ég felé

Eletbelépett az új munkásbiztosítási törvény

8000 lei fizetésig minden alkalmazott tagja a pénztárnak. Négy száz befizetett hét után nyugdíj jár

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap közli a munkásbiztosításról szóló új törvényt, amely 332 szakaszból áll. A törvény fenntartja az autonómiát, felemeli a járulékokat, kibővíti a biztosítási területet, fenntartja az eddigi jogokat és megalakítja az öregségi biztosítást.

Az új törvény szerint munkásbiztosításra kötelezettek ezek után a következők: a) A kereskedelmi és ipari alkalmazottak. b) A mezőgazdasági ipari alkalmazottak. c) A mezőgazdasági vállalkozások városi üzleteinek alkalmazottai. d) A városokban lévő kertészeti vállalatok alkalmazottai. e) A mezőgazdasági gépeknél és műhelyeknél alkalmazottak. f) Mindenféle egyesület, alapítvány, szakmai testület alkalmazottja. g) Betegpótlási intézmények alkalmazottai. h) Hatósági közüzemek alkalmazottai. i) Szabadfoglalkozású egyének alkalmazottai. j) Munkáspénztári alkalmazottak, ha a nyugdíjpénztárnál nincsenek beíratva. k) Háztartási alkalmazottak.

Az alkalmazottak mentesek a munkásbiztosítás alól, ha a havi fizetésük 8 ezer leinél magasabb.

Továbbá biztosításra kötelezettek a következők:

A mester-munkaadók, azok a személyek, akik odahaza végeznek munkákat mások számára. a sofőrök, bérkocsisok, akik saját maguk járművén városokban végzik a munkát, vándorló elárusítók, hordárok, stb., akik városokban működnek.

A törvény részletesen felsorolja, hogy mihez van joga a munkáspénztári tagnak. Felsorolja az orvosi kezelést, a pénzügyi segítséget, a szülési segélyt, a rokkantsági nyugdíjat, a bal-eseti járandóságot és az öregségi nyugdíjat.

Mindenkinek joga van nyugdíjhoz hatvan éves korában, ha legalább négyszáz hetet befizetett.

Részletesen ismerteti a törvény, hogy a családtagoknak mihez van joguk, ha a családtag elhal.

Megváltoztatja a törvény a járulékokat, amelyeket most nyolc osztályra oszt be.

1. osztály: Idetartoznak a díjtalanul, vagy természetbeni ellátásért dolgozó egyének, inasok, gyakornokok, stb. A befizetendő járulék heti 8 lei, vagy havi 34 lei. (A járulékok felét

nyújtja karsú nyakán a fejét, szeme lehúnyva, ahogy illik és pergeti a gyöngyös buborékokat. Ameddig a melódia száll, mozdulatlanul áll, amint vége van, kinyitja szemét, kicsit megrázkódi, mintha a saját édes hangjától vonaglna meg és egyet fordul az ágon. És újra danol egy verset. Fent a fa lombjában recessen az ág. Megjött a nyalka rigólegény. Csak fentről nézi a leányt, nyugtalanul topog az ágon, forog, nyújtózkodik. Lefelé mártogatja a nyakát, mintha kóstolgatna valamit, tán a leány szavát szűrőszöglet és mikor újra vége a melódiának, nem állhatja meg, hogy ne küldjön lefelé egy elismerő hangot, vagy hívó szót: csesszenő éles hangot hallat. A leány ide-oda billeg az ágon, bizonyosan hallotta a legényt, de az ég-világért sem nézne fel. Csak a tollát borzolgatja. Lehet, hogy ez is elég a rigólegénynek. Lehet, hogy éppen ez a helyes felelet. Valahogy így kell lenni, mert a legény két ággal lejjebb száll a fán és reszelő torokhangon kiált valamit. A leány azonban már nem tud felelni, mert hirtelen sütvíve érkezik a mellette levő ágra az öreg rigó. Megül az ágon és komoly képpel néz körül. Apuka lehet, vagy anyuka. Fel is néz a fára, oldalt is vett egy sanda pillantást a leányra. Azután éles krákogással szól valamit. A leányka megfordul az ágon és ügylátszik konok, kemény természet lehet, csak azért is küld egy villanásszerű rövid sóhajtot szinkópás dolgot felfelé. Nem tudom, mi lehet, de a legény

Igy tévesztheti meg a tükör!

Mialatt fogai a tükörben szépet mutatnak, ezalatt a fogkö a fogak belső felületén végi romboló munkáját. Ha Ön nemcsak hőtehér, hanem fogkömentes fogakat akar, használjon Kalodont fogkrémet! Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert, fogkö ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulforizin-Oleatot tartalmazza.

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkö ellen

mindig és mindegyik osztályban a munkaadó fizeti.)

2. osztály: Idetartoznak azok, akiknek havi fizetésük 999 leig terjed. Havonta befizetendő biztosítási járulék 60 lei, vagy hetenként 14 lei.

3. osztály: Idetartoznak azok, akiknek fizetésük 1499 leig terjed havonta. Heti befizetendő járulék 24 lei, vagy havonta 100 lei.

4. osztály: Idetartoznak azok, akiknek fizetésük havonta 1999 leig terjed. Befizetendő járulék heti 34 lei, vagy havi 140 lei.

5. osztály: Idetartoznak azok, akiknek fizetésük havi 2499 leig terjed. Havi járulék

200 lei, vagy heti 42 lei.

6. osztály: Idetartoznak azok, akiknek fizetésük 3999 leig terjed havonta. Befizetendő heti járulék 62 lei, vagy havonta 260 lei.

7. osztály: Idetartoznak azok, akiknek havi fizetésük 5000 leig terjed. Befizetési járulék 86 lei, vagy havi 360 lei.

8. osztály: Idetartoznak az 5000 leien felüli fizetésű alkalmazottak. Befizetendő járulék heti 100 lei, vagy havi 400 lei.

Ezekon felül még azok a munkaadók, akik ötnél több alkalmazottal dolgoztatnak, kötelesek még az összes fizetések után 1.2 százalékot befizetni.

A munkáspénztári bélyegek új rendszere

A közönség tudomására hozzuk, hogy 1939 január 1-től kezdve fizetési osztályok és a munkáspénztárral szemben való járulékok módosítást szenvednek.

Ennélfogva közöljük az érdekeltekkel, hogy 1939 január elseje után ne ragasszanak több bélyegeket a könyvecskébe, amíg el nem készülnek az új bélyegek, amiről kellő időben értesítést fogunk adni.

Az iparosok és vállalkozók, akiknek a tanoncokat is beleértve, több mint öt alkalmazottjuk van, vagyis azok, akik mindezeideig bélyeg formájában rótták le a járulékokat, a jövőben egyáltalában nem fognak bélyeget beasztani, hanem fizetési listák útján fogják a rákövetkező hó 15-ig a járulékokat befizetni, 1939 január havára tehát február 15-ig kell a listákat majd benyújtani.

Hasonlóképpen megszűnnek e dátum után a házi személyzet munkaadói a járulékot fizetni, hanem a jövőben a második fizetési osztály szerint fogják a járulékokat befizetni a jövedelemre való tekintet nélkül.

A járulékok osztályzatait, valamint a befizetések összegét azonnal közölni fogjuk, mi helyt meglesznek az új munkásbiztosítási bélyegek.

Az orvosi vizsgálatok tekintetében, valamint azért is, hogy a betegek az 1938. évi december 22-iki munkásbiztosítási törvény életbeléptetéséig se szenvedjenek kárt, vagy mulasztást, a következőképpen intézkedtünk:

A munkaadók, amikor átadják a biztosítási könyvecskéket, hogy a beteg jelentkezhessen az orvosi vizsgálatra, egyben ellátják a régi osztályozás alapján megfelelő bélyeg értékével is és így a beteg a munkáspénztár 10-ik számú szobájában eleget tehet a hátralékos heti illeték kötelezettségének.

T. Vasca, director.

meglibben és elszáll. A rigóleány ránéz kedves szülőjére, megbiccenti a fejét, megrázkódi kicsit és szintén szárnyra kap — az ellenkező irányban. Ez már így illik. Az öreg ott marad az ágon és elégedetten néz körül. Ő is mond most valamit, öblögeti a szót és úgy recseg, mintha kavicsokat görgetnének. Azután zordonan elrepül.

Az akácok bevakult tükörlevelei megmozdulnak. Belesuhint egy kis szellő az erdőbe és utána gyöngymódra hull arcomba a harmat. A nap már nyújtogatja hosszú sugár lábszárait végtelenbe vetett ágyáról és amint a sugarak az erdőt pásztázzák a hulló harmat üveggyöngyösövé változik. Támaszkodó balkezem mellett megzörren a száraz levél. Gömbölyű szürkeség gurul elő a bokor mellől. Sündisznó lohól sietősen az akácok széle felé, meleg szundikáló helyet keresni. Valami feszül a levegőben. A reggeli népség idegesen kiabál, cserreg és süvöltözik, de a nyugtalanság csak percekig tart. Egyszerre az akácok egy varázslatos sóhajtsára elhallgat minden. A fák megmerevedve glédáznak, mintha silbakot állnának és hangtalan várakozással lesnék a csodát. És a csoda kinyílik, mint egy óriás virág. A nap maga alá húzta sugárlábszárait és most friss nevetéssel kidugja arcát a világ elé.

Ebben a pillanatban csókolta meg a rigóleány a rigóleányt egy kislombú akác tetején a nagy csöndességben és fényességben.

A cseh hadsereg megkísérlette Munkács város visszafoglalását

Harcikocsikkal és ágyuzásokkal nagyszabású támadást indított a város ellen. — A magyar határőrség és a város önkéntes védőőrsége visszaverte a támadókat

A bécsi döntőbíró határozata folytán Magyarországhoz visszacsatolt Munkács környékén vízkereszt napján súlyos események játszódtak le. Az ünnep hajnalán cseh csapatok támadták meg a várost és váratlan rajtaütéssel el akarták foglalni azt. A támadás a görög szertartású karácsony hajnali óráira esett, amikor a Munkács környéki görög katolikus lakosság az ünnep nyugalmát akarta élvezni.

A magyar csapatnak a polgári lakosság segítségével sikerült visszaverniük a cseh támadást, amely az egész nap tartott harc során nagy emberáldozatot követelt és hatalmas anyagi kárt okozott. A munkácsi harc nem tekinthető egyszerű határőrségi ütközésnek, amennyiben a vizsgálat eddigi adatai szerint rendes cseh sorkatonaság vett részt benne, amely céljai elérésére tankokat, aknaveteket, gépfegyvereket használt, sőt Munkács városát a nap folyamán több ízben ágyúkkal is bombázta.

A munkácsi véres vízkereszt újból felkavarta az európai politikai helyzetet. Az ünnepk esőndje után újabb feszültség következett be, amelynek következményei egyelőre meghatározhatatlanok.

Az eseményekről egyébként alábbi jelentéseink számolnak be részletesen.

Magyar hivatalos jelentés a munkácsi harcokról

Budapestről jelentik: A Magyar Távírti Iroda pénteken délben valamivel 12 óra után adta ki az első hivatalos jelentést a munkácsi eseményekről, majd később szinte óránként jelentek meg újabb jelentések. Ezekből a következő tényállás állapítható meg:

Hajnali 3 óra 40 perckor cseh sorkatonaság és ukrán szabad csapatok támadást intéztek Oroszvég magyar község és Munkács városa ellen.

A támadók három páncélos harcikosci védelme alatt vonultak fel a gyalogságot katonai teherautókon szállították Oroszvég község alá.

A csekélyszámú magyar határőrség azonnal felvette a harcot a támadókkal és noha tankelhárító ágyúkkal nem rendelkeztek, löni kezdték a páncélosokat. Az első páncélosi lövésén át megsebesítették a vezetőt, aki megfordította a páncélosot, mely a magyarok ároksapdjába zuhant. A páncélosot a magyar határőrök azonnal körülvették és legénységét elfogták, majd a harcikosci később Munkács főterére bevontatták.

A magyar határőrök közben segítséget kaptak, rendőrök, csendőrök és szabadságon levő tiszti, valamint polgári önkéntesek érkeztek Oroszvég alá. A tűzharc során több ember elesett és sokan megsebesültek.

Hajnali fél hat óra tájban a közelharc még javában tartott, amikor a cseh tüzéség ágyuzni kezdte Munkács városát.

Telitalálást érte a városi színházat, egy mozi, a Csillagszállodát és több magánházat. Az ágyuzás fél 10-ig tartott.

Időközben a magyar határőrök, rendőrök és önkéntesek visszaverték a támadókat és egy tankot zsákmányoltak, míg a másik két tank visszamenekült cseh területre.

A déli órákban magyar részről négy halott és 10 sebesültet számoltak össze. A csehek öt embert veszítettek, de több halottat magukkal vittek.

A déli 2 óra 20 perckor ismét megdördültek az ágyúk és a cseh tüzéség újból löni

kezde Munkács városát. A csapatösszevonások is szakadatlanul tartottak s a harcok ismét kiújultak. A magyar csapatok a fogságba ejtett harcikoscin kívül 4 golyószórót, egy géppuskát és több gyalogos puskát zsákmányoltak.

Az elfogott cseh és ukrán katonák valómásából kiderült, hogy a támadást a 36-ik gyalogezred két százada hajtotta végre, egy cseh őrnagy utasítására.

ESTE ISMÉT MEGDÖRDÜLTEK AZ ÁGYUK MUNKÁCS PELETT.

Budapestről jelentik: Magyarországi körökben mélységes megdöbbenést keltett az a körülmény, hogy a Munkács körüli harcot

Közös magyar-cseh bizottság vizsgálja meg az eseményeket

Prágából jelentik: Magyarország prágai ideiglenes ügyvivője pénteken délután megjelent a cseh-szlovák külügyminisztériumban és erélyeshangú írásbeli jegyzéket adott át. A jegyzék hangoztatja, hogy Magyarország részéről már számtalan kísérlet történt a két ország közötti jóviszony helyreállítására — erre azonban vagy nincs lehetőség, vagy a jóakarat hiányzik a cseh-szlovák kormányból. Aztán rámutatott a jegyzék arra a propagandára, amelyet a cseh és egyes külföldi lapok folytatnak. A jegyzék további részében a cseh kormányt teszi felelőssé a munkácsi támadásnál elesett emberek életéért és az anyagi kárért.

Magyarország gondoskodni fog arról, hogy hasonló esemény többé elő ne forduljon — ért véget a jegyzék.

Chalkovszky cseh külügyminiszter távolléte miatt, helyettese **Krnó** meghatalmazott miniszter fogadta a magyar ügyvivőt és a kormány nevében sajnálatát fejezte ki a történetek felett. **Krnó** csak helyi incidensnek tekintette a sajnálatos eseményt. Közölte, hogy a kormánya egy magasrangú vezérkari tiszttel küldött a helyszínre azzal az utasítással, hogy vessen véget a támadásnak. **Krnó** meghatalmazott miniszter ezután indítványozta, hogy

egész vízkereszt napján folytatni kellett.

Magyar hivatalos körök utalnak arra, hogy a munkácsi véres összetűzést már a déli órákban be lehetett volna fejezni, ha a csehek nem lőttek volna reá a magyar parlamenterekre, akik fehérszáló alatt akarták megközelíteni a határvonalat. A magyar parlamenterek autóját azonban géppuskalövésekkel fogadták és az egyik kiküldött: **Dudinszky** főszolgabíró nyakán megsebesült.

A csehek délután öt órakor, egy vezérkari tisz személyében egy parlamentert küldtek Munkácsra.

Miközben a cseh tiszt a városházán tárgyalta a magyar kormány képviselője: Szentiványi vezérkari alezredes megkérdezte tőle, nem-e találja rendkívül különösnek, hogy most, amikor a tárgyalások folynak, a cseh tüzéség még mindig lövi a várost?

A cseh vezérkari ezredes kijelentette, hogy ezt a körülményt maga is egészen különösnek tartja, de annak megakadályozására nem tehet semmit. A cseh parlamentert eltávolítása után, félhat óra tájban a cseh ágyúk ismét tűz alá vették Munkácsot.

A MUNKÁCSI ESEMÉNYEK CSEH MEGVILÁGÍTÁSBAN.

Pozsonyból jelentik: A cseh-szlovák rádió is foglalkozott a munkácsi véres eseményekkel.

Pénteken ugyanis, a déli órákban a pozsonyi sajtóiroda szűkszavú hivatalos jelentést adott ki a munkácsi véres összetűzésről. A jelentés úgy állította be az eseményeket, hogy a magyar határőrök cseh területre hatoltak, mire fegyveres összetűzés támadt és végül a csehek visszaverték a támadást.

Ezt a hivatalos jelentést a pozsonyi rádió többször is bemondta magyar nyelven, noha az utóbbi időben már nem adtak magyar nyelvű adást.

A cseh jelentésekre a magyar rádió pénteken este válaszolt és visszautasította azt a beállítást, mintha a magyar csapatok kezdeményezték volna a Munkács körüli harcokat.

az incidens ügyében közös cseh-magyar bizottság tartson vizsgálatot. A magyar ügyvivő elfogadta ezt az ajánlatot.

CSEH SORKATONASÁG VETT RÉSZT A TAMADÁSBAN.

Munkácsról jelentik: A péntek esti vizsgálat során hitelesen megállapították, hogy a város elleni támadásban sem ukrán sem ruszin katonák nem vettek részt, hanem a támadók valamennyien a cseh sorkatonaság tagjai voltak.

OLASZ, LENGYEL ÉS NÉMET VÉLEMÉNYEK A MUNKÁCSI ESEMÉNYEKRE.

Budapestről jelentik: A munkácsi eseményekről pénteken este a fővárosi lapok rendkívüli kiadásban számoltak be, mint Varsóból jelentik az ottani lapok is különkiadásban hozták a munkácsi támadás részleteit. A varsói általános véleménye, hogy a munkácsi támadás jóval nagyobb jelentőségű, mint az eddigi incidensek, mert fényt vet a ruszinok tarthatatlan helyzetére.

Berlinből jelentik: A Havas távírti iroda jelentése szerint, Berlinben kellemetlen benyomást keltettek a Munkács körüli harcok. Német hivatalos körök elégedetlenségüket fejezték ki afelett, hogy Csehszlovákia nem vetette alá magát a bécsi döntőbírósgy ítéletének. Mégis Berlinben azt hiszik, hogy az incidenseket a helyi hatóságok, illetve katonai alakulatok önálló cselekedetének kell betudni.

Olasz politikai körökben élénk meglepetést keltettek a munkácsi események. Hivatalos körök tartózkodóan viselkednek, de a lapok a magyarokra kedvezően foglalják össze az eseményeket és mindenért a cseh katonai hatóságokat hibáztatják.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ára a pénz előzetes beküldése esetén **420 Lei.**

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB AJÁNDÉK!

Románia újirányu fejlődés útjára lépett

Az új belpolitikai és külpolitikai vonalvezetés.
Az egypártrendszer gyakorlati megoldása. — Tömörülés
a Nemzeti Ujjászületés Frontja körül

Lépések a szomszédi jóviszony megala- pozása felé a Dunamedencében

Az utóbbi három hét leforgása alatt mélyreható változások következtek be Románia belpolitikai és külpolitikai életében. Ezek az események azt jelentik, hogy az ország új távlatú politikai megoldások elhatározó útjára lépett. Bent az országban újabb pezsgésnek indult a belpolitikai élet azáltal, hogy a legfelsőbb akarat életre hívta a nemzeti ujjászületés frontját, amelybe a kormányzat az összes konstruktív erőket tömöríteni akarja.

Ugyanakkor kifele szintén új politikai tájékozódás derengése jelentkezik. Annyi kísérlet és jószándékú próbálkozás után most már lát-

ható jelek mutatnak arra, hogy a román külügyi kormányzat új útra óhajt lépni és a legtermészetesebb, legkézenfekvőbb irányvonalat: a szomszédokkal való jóviszony kiépítésének útját választotta.

Érdekes és különösen egybevágó jelenség, hogy külpolitikában és belpolitikában egyszerre lendül neki az új élet. Az egységesített román nemzet most már szétfutó politikai érdekektől mentesen, egységes és a természetes adottságoknak legjobban megfelelő külpolitika kiépítését kezdte meg.

Az egyetlen párton keresztül felelevenedik a politikai élet

Karácsony hetében tartotta meg alakuló ülését az ország fővárosában a Nemzeti Ujjászületés Frontja, mely több tényleges és volt miniszter kezdeményezésére az uralkodó jóváhagyásával alakult meg. Az új alakulat kimondott célja az összes románok egyetlen nagy, átfogó keretben való egyesítése és a román nemzet minden téren való jogainak az összefogás ereje útján való biztosítása. Az új arcvonal tagjai legelső sorban is a kormány tagjaiból, valamint a régi politikai élet ismert alakjaiból rekrutálódtak. Ezek sorában a régebben legkülönbözőbb politikai pártállású férfiak is felsorakoztak az új párt zászlaja alá s e nevek közt még a román szociáldemokrácia régebbi vezetőit is ott találjuk.

Az alakuló ülés után az ország nagyobb városaiban, így például Kolozsváron, Iassiban és Kisinevben tartott még nagyszabású gyűléseket a Nemzeti Ujjászületés Frontja és ezekkel a gyűlésekkel megindult az általános szervezkedés is. A tíz hónapja való belpolitikai élet újabb pezsdülésnek indult és bár most más, új nyomokon, de mégis eljött ismét a politikázás lehetősége.

A Nemzeti Ujjászületés Frontját megalapító rendeletörvény ugyanis kimondja, hogy Romániában csupán ez az egyetlen politikai párt működhetik, bármely más párt alapítása vagy működése súlyosan büntetendő cselekményt képez. Az ország lakóinak politikai tevékenyge tehát ebben a pártban kell, hogy lefolyjon.

Az új alakulat működését, rendeltetését és céljait egyébként részletesen és pontosan körvonalazza az a 37 pontból álló alapszabály, melyet az alakuló gyűlés megbízásából Radulescu-Motru, I. Petrovici, Dragomir Silviu és C. Gusti egyetemi tanárok készítettek el. Ennek az alapszabálynak egyik érdekessége az a pont, amely szerint:

„Az etnikai kisebbségek, amelyek a pártba beiratkoznak, saját külön tagozatukban gyakorolhatják az érvényben lévő törvények által biztosított jogaikat.”

Igen fontos elvi megállapítás ez, de annak gyakorlati keresztülvitele még további előkészítésektől függ s csak akkor indulhat meg az a folyamat, hogy a népkisebbségi csoportokhoz tartozó polgárok is a frontba való főlétre jelentkezzenek. A népkisebbségi cso-

új nemzeti tömörülés felé az egykori légionárius vezetők, akik utóbbi időkben tömeges megtérésükről tesznek nyílt tanubizonytságot. Egymásután jelennek meg a volt legionárius vezetők drámai hangú nyílt gyónásuk, melyekben beismerik eltévelyedésüket és javulást ígérnek. Ennek tulajdonítható, hogy a kormány szinte karácsonyi ajándékképpen 130 volt vasgárdista internáltat szabadon bocsájtott.

A kisebbségi kérdés újabb fejlődése

Már a Nemzeti Ujjászületési Front ismeretelt alapszabálya azt a törekvést mutatja, hogy a kormány politikai téren is biztosítani akarja a népkisebbségi csoportok aktív bekapcsolódását s ezen a téren a nemzetiségi népcsoportok kollektivitásának bizonyos fokú elismerését jelenti az az intézkedés, amely a frontban külön tagozódó szakosztályok felállítását teszi lehetővé a kisebbségek számára. Egyelőre azonban azt még nem lehet tudni és látni, hogyan fog festeni a gyakorlatban a külön kisebbségi szakosztály, hisz még a front kialakulása kezdeti, a szervezés állapotában van.

Mindenesetre ez a különleges intézkedés annak a lépésnek tulajdonítható, amelyet dr. Willer József és dr. Gyárfás Elemér tett Dragomir Silviu kisebbségi főkörménybiztosnál, akinek ezek a magyar vezetők még karácsony előtt felajánlották az erdélyi magyarság közreműködési készségét az induló politikai élet terén.

A kormány dr. Willer József útján azután is több tárgyalást folytatott az erdélyi magyarság kívánásairól. Így Titeanu sajtóminiszter, majd Gafencu külügyminiszter s utána Calinescu belügyminiszter is fogadta Willert, akinek ezeken a kihallgatásokon alkalmat nyílt arra, hogy az ország felelős vezetői előtt ismeresse a romániai magyar nemzet helyzetét és óhajait.

A helyzet javulásának jeléül kell tekintelnünk azt is, hogy Grigore Gafencu, új külügyminiszter rádióbeszédében, valamint Miron Cristea patriárka-miniszterelnök újévi szövegében külön és részletességgel kitért a kisebbségi kérdésre és mindkettőben a kisebbségi kérdéseknél az igazság szellemében való megoldását ígérték.

Az új külügyminiszter a szentistváni gondolatról

Gafencu külügyminiszter személye egyébként külpolitikai vonalon is az eddigiektől lényegesen eltérő külpolitikai fejlődést ígér. Az új külügyminiszter — mint már előbb is említettük — rádióbeszédében ismertette felfogását és munkatervét. A külügyminiszteri beszéd célkitűző mondatai így szólnak:

„Az államok közötti olyan megértést óhajtom munkálni, amely kezessége legyen min-

denik számára nemzeti hivatásának betöltésének és alapos biztosíték arra, hogy Romániának az az állandó hite, hogy a lojális és jóakarátú nemzetek közötti együttműködéssel teljesülhet az emberiség békevágya.”

„Békeakaratom azonban számot vet a mai helyzettel és körülményekkel is. A békét újra kell szervezni és ennek sikere attól a módtól függ, ahogyan a nemzetközi élet eligazodik, tekintetbe véve minden egyes állam munka, termelési és kereskedelmi erejét.”

Ezt a szíves együttműködési készséget azáltal is bebizonyította Gafencu külügyminiszter, hogy kinevezése előtti napon, lapjában, a *Timpul*-ban beköszöntő vezércikkét írt, melyet Románia új külpolitikai magatartásának kifejezésül lehet tekinteni. Ebben a cikkben a külügyminiszter Csáky István gróf magyarországi külügyminiszter bemutatkozó beszédével foglalkozik és ezt üzeni:

„Természetes, hogy Magyarország és közöttünk felvetődött a kisebbségi kérdés, amely aszerint, hogy Bucarestből vagy Budapestről nézik, ezekből a kisebbségekből vagy akadályt vagy pedig közelebbhezó eszközt képezhet... Csáky gróf azt mondja nekünk, hogy az egymásra utaltság és szolidaritás érzésére alapozott együttműködés a kisebb nemzetek között, jelenti a szentistváni gondolatot. Szent Istvánnak ezzel a gondolatával mi is egyetértünk...”

Ezek a megnyilatkozások azt jelentik, hogy a román külpolitika a Duna-medencében olyannyira szükséges szomszédi jóviszony megalapozása terén új ösvényekre lépett.

Gafencu Grigore,
Románia új külügyminisztere

Gyógyítható-e a tüdőbetegség?

Mindazok, akik asztmában, tüdőcsúcs-, vagy légcsőhurutban, szédülésben, tüdőkatarrusban, idült köhögésben, állandó rekedtségben és nátházban szenvednek, mindezek teljesen ingyen és portómentesen egy tájékoztató könyvet kapnak, több ábrával, Dr. Guttman orvos szerkesztésében: „Sind Lungenleiden heilbar“ (Gyógyítható-e a tüdőbetegség) címmel. Irjon egy levelezőlapot (6 letes bélyeggel) alanti pontos címre: **PUHLMANN & CIE, BERLIN 947. Müggelstrasse 25-25 a.**

Hetvenhatezer orvos működik Szovjetország egész területén

Megdöbbenő egészségügyi viszonyok a Szovjetunióban

Párizs, január hó.

Emlékeztet, hogy a párizsi várostanács egyik gyűlésén egy kommunista városi tanácsos a Szovjet egészségügyi berendezéseit állította mintául a közgyűlés elé. Vesztlére tette, mert a gyűlésen jelen volt egy tanácsnok, aki főbb évi tartó oroszországi tapasztalatai folytán vált meggyőződéses kommunista-ból a kommunizmus ellenfelévé. Ez a tanácsnok Kaminski orosz egészségügyi népbiztos megállapításával terítette le a célzatos kommunista propagandát.

A népbiztos vallomása szerint a szovjet-orosz orvostudomány említésre sem érdemes.

A kutatás és haladás az orvostudományok területén szinte teljesen megállott, legfeljebb a vér átömlesztéséhez szükséges vér konzerválásában tettek némi haladást. Nem is lehet ez másként, hiszen a Szovjet szemében az egyes ember életének úgyszólván semmi értéke sincs. A kommunista orvos betegekben nem lát személyiséget, hanem csak a népmasszában szereplő elemek működési zavarait. Ezek megszüntetése sem az orvos személyes lelkiismeretének és tudásának feladata, hanem a közönségé.

Szovjet-Oroszországnak orvosokkal, főleg közzétett orvosokkal való ellátása a lehető legnyomorúságosabb. Az orvosok nagyrésze állami funkcionárius s ilyen orvos az egész óriási birodalom területén mindössze csak 76 ezer van. A nagyobb városokban átlag 760 lakosra esik egy orvos, de már a vidékeken 13 ezer jut egyre-egyre vagy ennél is több. A Szovjet kórházaiban elrettentő állapotok uralkodnak általában.

Egy francia orvos, dr. Faure számol be egyik tanulmányi útján szerzett tapasztalatairól. Azt állítja, hogy a kórházba felvett betegek teljesen el vannak hagyatva. Piszkosan és sokan fertőzésekkel kerülnek be a kórházba, de a legtöbb kórházban hiányoznak a mosdó- és fertőtlenítő felszerelések. A legtöbb kórházban, még a legnagyobbakban és a legmodernebbekben is, mint a heringek zsúfolódnak egymás mellé a betegek. Egy másik párizsi orvos, dr. Fontenay azt állítja, hogy

akárhány orosz klinikán 2-3 beteg is fekszik egy ágyban.

Takarónak és ágyuzatnak a legtöbb ágyon nyoma sincs. A Sklifassovski-szanatóriumban, pedig ez egyike még a legjobb hűtőknek. Lá-

Hönig
Frigyes
TÁRANG-ONTÓDE
Arad,
Iz. Barfüje 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

tott egy operációs termet, amely tele volt szünyoggal s hőmérséklete alig érte el a 13 fokot. Kaminski népbiztos maga is felpanaszolta, hogy a kórházokban szó sincs kielégítő táplálkozásról, diétás kosztot pedig egyáltalán nem lehet kapni a betegeknek, mert nincs miből.

Nagy a hiány orvosi műszerekben és orvosságokban is és ami van is, rosszminőségű. Kaminski szerint a szovjet-gyárak nem is tud-

Egyelőre még nem lép életbe a katonai zónák felállításáról szóló törvény

Külön minisztertanácsi jegyzőkönyv és királyi dekrétum rendelkezik majd az életbeléptetéséről

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lapban törvény jelent meg, amely a katonai zónák felállításáról és megszervezéséről szól. A katonai zónák háromfélék és pedig erődítményi zónák, katonai érdekű zónák és határzónák. Az erődítményi zónákba azok a területek tartoznak, amelyekben katonai művek találhatók, melyeknek céljuk az ország védelmének előmozdítása. Katonai érdekű zónák pedig azok a területek, amelyeket biztonsági szempontból ilyeneknek jelöli ki a jelen törvényrendelet. Végül határzónák azok a területek, amelyek a határ mentén 10-30 kilométernyi távolságban vannak.

Az erődítményi zónák területén levő összes ingatlanokat ki lehet sajátítani a törvényes formalitások betartása mellett. Az olyan ingatlanok, amelyek nem estek kisajátítás alá és a katonai zónákban vannak, a törvényben meghatározott ellenőrzés alá esnek.

A katonai zónák területén miniszteri rendelet útján meg lehet tiltani mindenféle földalatti vagy földfeletti építkezést, erdők, gyümölcsösök és magas takarmánynövények ültetését, mint amilyenek például tengeri stb. Erdők felújítását, területek planirozását, tavak kiszáradását, vízvezeték, gáz, csatorna és villamosági művek létesítését, távirati vagy drótnélküli távirati berendezések létesítését, rádió leadó és rádió felvívó készülékek, telefon, vagy televíziós készülékek felszerelését és általában a nemzetvédelmi minisztérium által megállapított bármilyen közlekedési vagy közvetítési eszközök létesítését. Meg lehet tiltani továbbá bányák, kőbányák, vagy más földalatti kincsek kitermelését, személynéknak gyalog, lovon, vagy más bármilyen szárazföldi, légi vagy vízi közlekedési eszközzel való közlekedést.

A katonai területeken csak a nemzetvédelmi minisztérium előzetes engedélyével lehet letelepedni. A katonai hatóságok ebből a zónából minden indoklás nélkül, de 24 órai értesítés mellett eltávolíthat ideiglenesen vagy véglegesen minden ott letelepedett személyt.

A további szabályok szerint az államnak elővételi joga van a katonai területen levő összes ingatlanokra azzal a feltétellel, hogy ezt az elővételi jogát a vételi feltételek közlésétől számított 3 hónapon belül érvényesíteni tartozik.

* Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

nek olyan műtőkést gyártani, amely 2-3 operáció után használhatatlanná ne válnék. Az egyik legjobban felszerelt orvosi műszergyárban, ahol néhány éve még 33 féle orvosi műszert készítettek, ma már csak 14 félért készítettek. A szükséges eszközöknek 400 fajtája teljesen ismeretlen a szovjet-kórházakban.

A gyógyszerárakban az ember szintje csak üres skatulyákat és edényeket talál. Kivételt legfeljebb a G. P. U. gyógyszerüzem képeznek. Kaminski jelentése szerint az orosz gyárak a szükséges fertőtlenítőszernek csak 20 százalékát tudják előállítani. Kloroformot egyáltalán nem gyártanak. Legfejlettebbek a nemibetegeknek és a magzatelhajtásnak szolgáló klinikák. Az utóbbiból a Szovjet területén 40 van, ezekben évente átlag százezer magzatot ölnek meg.

Indikációnak elég, ha valaki tanulmányait folytatására hivatkozik, vagy három élő gyermekére. Ezek az operációk érzéstelenítés nélkül, gyorsan és brutálisan folynak le. A klinikákon külön múzeumokban halmozzák fel a különböző óvszereket.

Az épületek kibérlelési jogára nézve is elővételi joggal bír az állam.

A határtól 100-150 méter távolságu területen működő összes olyan gyárak és vállalatok, amelyek robbanószerkezet vagy hadianyagot gyártanak, kisajátíthatók. Tilos a határtól 250 méter távolságnál kisebb távolságra ilyen gyárakat létesíteni. A törvény speciális rendelkezéseket tartalmaz a tengerészet és az aviatika védelme érdekében. A büntető szabályok súlyos elzárás és pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik a törvény szabályai ellen vétének.

Igen fontos a törvény 36. cikkulusa, amely szerint a törvény megjelenésétől számított 30 nap alatt, tehát legkésőbb január 14-én mindazok, akik a katonai zónának minősített területen laknak, vagy ingatlannal bírnak, kötelesek a nemzetvédelmi minisztérium felé jelentkezni abból a célból, hogy ott tartózkodásukhoz engedélyt kérjenek. A törvényt egyébként külön végrehajtási utasítás fogja a gyakorlatban alkalmazni.

A törvény tehát egyelőre még nem lépett életbe. A gyakorlatban való alkalmazás felől ugyanis a rendelet szövege szerint majd királyi dekrétummal jóváhagyott külön minisztertanácsi jegyzőkönyv intézkedik.

KELYHEK,
biorumok, szent-egrtarók stb. legelőcsöb
beszerzési forrása:

Oberbauer A. Utóda
Magyarország legrégebbi templomrendező
és zárlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
75 éves cég.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: HÖFEHERKE ÉS A HÉT TORPE.
DORIAN: AZ ÓRIASOK VÖLGYE.
CORSO HEYMAN: KATJA.
SCALA (Kal. Kör): A VEGZET LOVASAI.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ZLOPIZETÉSI ARAK: Belföldön: egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: **Eszaknyugati északi szél, a szél gyengülése várható, változó felhőzetel. Igen erős éjjeli fagy következik, több helyen autó havazással.**

HÉTFŐN IKTATJÁK BE HIVATALÁBA SZATMÁR UJ POLGÁRMESTERÉT ÉS ALPOLGÁRMESTERÉT. Szatmár. Hanzu királyi helytartó Szatmár város polgármesterévé Moys Viktor nyugalmazott táblabíró, a szatmári járásbíró-ság nemrégiben nyugalomba vonult vezetőjét nevezte ki, míg alpolgármester dr Antal Sándor nyugalmazott városi tisztviselő lett. Mindkét köztisztviselő álló főosztályos személyében hozzáértő ember kerül a városi ügyek élére. A polgármestereket hétfőn délelőtt 11 órakor Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus iktatja be hivatalába.

Özv. Wallner Ödön halála. Nagyvárad uri társadalmának egyik régi, köztisztviselőben álló nagyszonyja dőlt ki Vízkereszt napján az elők sorából: özv. Wallner Ödön szül. nemes Kiss Mária, Bihar vármegye egykori híres főgyógyászának övegye, 74 éves korában. Özv. Wallner Ödön hosszú idő óta csendes visszavonultságban élt családjá körében. Vízkereszt napján, délelőtt fél kettőkor a nagyszony hirtelen rosszul lett s mire a család által elhívott orvos megérkezett, agyszélhűdés következtében meghalt. Halálát Demetrovics Elek és özv. Ringelmann, leányai, Wallner Ödön, az Amerikában élő kiváló orvos, István és Jenő fiai gyászolják. A nagyszony temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Halter-kápolnából.

ELFOGTÁK A KOLOZSVÁRI REKTOR HARMADIK MERÉNYLŐJÉT IS. Kolozsvárról jelentik: A Stefanescu Goanga kolozsvári egyetemi tanár ellen elkövetett merényletnek mind a három tettesét, névszerint Utza Dumitru és Dumitrescu Junon kolozsvári orvostanhallgatókat, valamint Atofane diákok letartóztatták. Utzát Kolozsváron az egyetem szolgáinak lakásán egy szalmazsákba bújva fogták el. A tettesekre az új alkotmány alapján halálbüntetés vár.

A LEZUHANÓ JÉGCSAP AGYONÜTÖTT EGY FÉRFIT. Bucuresti. Halálos szerencsétlenség történt csütörtökön délelőtt a Calea Victoriei, a Superb-üzlet előtt. A 28. számú ház tetéjéről egy jégcsap zuhant le, amely agyonütötte egy arra haladó férfit. A hatósági közegek azonnal megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy az áldozat Paul Polescu mozgásházi alkalmazottal azonos. A soros ügyész elrendelte Patrescu Nicolae házfelügyelő letartóztatását.

Meghosszabbították a vasúti utazási igazolványok érvényességét. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki a kerületi igazgatóságoknak, amely szerint az összes, 1938-ra érvényesített utazási igazolványok érvényességét meghosszabbítják a következőképpen: Az állami alkalmazottak és nyugdíjasok féláru igazolvánnyal, ha azok egyébként el vannak látva az előírt CFR biztosítási és utadó-bélyegekkel, 1939. február 1-ig lehet utazni. A tényleges vasutasok, katonák, hadirokkantak és családtagjaik 75 százalékos kedvezményű igazolvánnyal külön hitelesítés nélkül a fenti feltételekkel 1939. március 31-ig érvényesek. A rendelet szerint az igazolványok tulajdonosai február 1-ig, illetve április 1-ig kötelesek igazolványaikat megújítani.

Kifosztották egy szőrmekereskedő lakását. Nagyvárad. Saját tud. Vakmerő betörés történt az elmúlt éjszaka a Goga utcában. Ismeretlen tettesek átkulccsal behatoltak Keszner szőrmekereskedő lakásába, feltörték a szekrényeket és szinte az egész lakást fölforgatták. A kereskedő és családja nem tartózkodnak Váradon és így még nem sikerült a kárt megállapítani.

Háztulajdonos urak!

5 és 10 wattos Super Lumen

takarékos villanykörte

Szaküzletünkben állandó
kísérleti bemutatás!

Telefon 35-36.

Bazilli és Deák

Oradea, Dr Lazar Aurel ucca 1.

Ötvenháromezer leit loptak el egy bankszolgatásakájából. Temesvárról jelentik: A Nagyszabeni Általános Takarékpénztár temesvári fiókjának szolgája, Tábor Mihály bejelentette a rendőrségen, hogy a villamoson elloptak a taskájából ötvenháromezer leit, amelyet az Erdélyi Bank fiókjánál vett fel. Az ügyben megindult a nyomozás.

UJ TEMPLOM A SZAHARÁBAN. 900 kilométerre Algirtól délre, épp a pusztaság határán, egy kicsiny kis oázisban, melyet El Goleának neveznek, áll a Szahara remetéjének, Foucauld páternek a sírja. A sír körül 1928 óta lassankint egész kis falu keletkezett keresztény arabokból. A fehér atyák hozzáfogtak a templom felépítéséhez, de anyagi eszközök híján az építkezés abbamaradt. Nemes lelkek azután mégis segítségére siettek a szép tervnek s március 20-án megnyitották végre a templom az istentisztelet számára. A templomszentelés megható ünnepek közepeztől zajlott le, amelyen nemcsak a Szahara legidősebb misszionáriusai s a hálás bennszülöttek vettek részt, akik a szent remetét még személyesen ismerték, hanem sok Franciaországból érkezett zarándok is. Az ünnepi beszédek között különösen kivált az algiri polgármester beszéde, aki Foucauld atyát Afrika első nagy apostoláival, Lavignerie bíborosai hasonlította össze.

Elfogták Bözörményi Emil gyilkosának bűntársát. Nagyvárad. Saját tud. A bucaresti rendőrség szikratávírón értesítette a nagyváradit rendőrséget, hogy a fővárosban sikerült elfogni Pop Joant, dr Bözörményi Emil egykori szociálista vezér gyilkosának szökésben levő bűntársát. Andor Nicolaenak, a gyilkosnak ugyanis ketten segítettek a gyilkosság elkövetésében. Egyik cinkosát Lazar Joant néhány héttel ezelőtt elfogták. Komzák Istvánt a merénylet értelmi szerzőjét még nem sikerült elfogni. Egyébként a gyilkosság ügyében január 16-án hírlékezik a kolozsvári katonai törvényszék.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmak: hűlés idézi elő.

Semmi sem szünteti meg gyorsabban ezt a bajt, mint egy energikus

Carmol *)-os bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

Megérkeztek a kapubejáratoknak és lépcsőházaknak gazdaságos világítása céljából gyártott, minimális áramfogyasztású tartós és olcsó

Zürichi nyitás. Párizs 11.70, London 20.75, Newyork 442 hétnyolcad, Brüsszel 74.80, Milánó 23.90, Amszterdam 241, Berlin 177.75, Prága 15.15, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Ötven és huszonöt százalékos vasúti kedvezmény a téli sporthelyek számára. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóság hozzájárult ahhoz, hogy január elsőjétől február hó 28-ikáig bezárólag 50, illetve 25 százalékos kedvezményt élvezzenek azok, akik téli sporthelyekre utaznak. Azok a helyek, amelyek az ötven százalékos kedvezmény kategóriájába tartoznak, a következők: Busteni (egész évre szóló kedvezmény), Gyilkostó, Gheorgheni állomáson át Predeal (egész évre), Sinaia (egész évre), Dorna Vatra (egész évre). Huszonöt százalékos kedvezmény érvényes a következő helyekre: Aurora Banatului (Anina állomáson át), Borszék (Toplicán át), a bukovinai Campulung, Ramnicul Valcea, Alsó- és Felsőtömös, valamint Tusnád.

* Szenvető beteg asszonyok gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel is nagyon könnyű, lágy bélkiürülést érhetnek el ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

GSEMPÉSZEK ES RENDŐRTISZTEK REVOLVERHARCA A CSEH HATÁRON. Máramarosszigetről jelentik: Jóllehet a csempészes már nem fizetődik ki annyira, mint a múltban, amikor a szudéta-német vidék selyemgyárai még Csehszlovákiához tartoztak, Máramarossziget környékén még most is gyakori a csempészes. Három szigeti rendőrtiszt bizalmas jelentést kapott, hogy a város határában, ahol a Tisza az Iza folyóval egyesül, csempész-átkelési pont van. Lesbe álltak és észrevették, hogy a sötétség leple alatt öttagú csempészkaraván közeledik Ruszinszko felől. A csempészek azonban észrevették a rendőrtiszteket és futásnak eredtek. A rendőrtisztek revolverlövésével sem tartották őket vissza. A lövések ugyan nem találtak, de az egyik csempészt sikerült elfogni. Hatvan cseh eredetű fejekdőt találtak nála.

Tízéves fiu horzalmak kalandja a faskamrába zárt farkassal. Vaslui-ból jelentik: Megdöbbentő gyermektragédia történt a vaslui megyei Pastaci községben. Rusu Nicolae erdőkerülőnek csapda segítségével sikerült egy hatalmas farkast fognia, amelyet ideiglenesen a faskamrába zárt. Az erdőkerülőnek az volt a szándéka, hogy a vadállatot lasiba szállíttatja, miután a CAPS az élve elfogott és beszolgáltatott vadakért, különösen a farkasokért, magas jutalmat fizet. Rusu Nicolae 10 éves fia, aki az esti órákban érkezett haza, miszem tudva a vadállat jelenlétéről, gyauutlanul nyitotta ki a faskamra ajtaját, hogy a nála levő szánkot ott elhelyezze. Amint az ajtó kinyílt, a vadállat rárohant a gyermekre és összemarcangolta. Mintegy másfélórával később az erdőkerülőnek feltűnt, hogy fia még mindig nem érkezik haza. Keresésére indult, a szomszédok és ismerősök azonban nem tudtak felvilágosítással szolgálni a gyermek hollétééről. Az apa már azzal a gondolattal tért haza, hogy a község határában szánkózó gyermekét esetleg farkasok támadták meg. Mielőtt betért volna a lakásba, meg akarta nézni, hogy a faskamrába zárt vadállat mit csinál. Elképzelhető a szerencsétlen ember kétségbeesése, amikor a kamra ajtajában megtalálta eszméletlen állapotban fekvő gyermekét. A farkas természetesen eltűnt. A fiúcskát életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították.

Szabó László nyerte a sakkvilágbajnokságot. Londonból jelentik: A sakkvilágbajnokságot folyó küzdelem most fejeződtek be Hastingsban. Általános meglepetésre a világbajnokságot a fiatal 22 éves magyar sakkkozó Szabó László nyerte meg.

Óvja és
ápolja, torkát és
a légjártakat

VALDA
PASZTILLÁVAL
eredeti dobozban-csakis
ez hatásos!

Védőtöltés a szatmári Szamosparton. Szatmárról jelentik: A város vezetősége elhatározta, hogy a Szamos parton, ahol nagyobb vizállás esetén árvízvíz lehet tartani, védőtöltést épít. A nyolcszáz ezer lejt kitevő építési költségeket felerészben a város, felerészben a folyammérnökség vállalja.

Koncentrált ecet előállítására rendezkednek be a kolozsvári ecetgyárak. Saját tud. Ismeretes, hogy a Margina—Resita már korábban megkezdte koncentrált borecet előállítását és forgalombahozatalát. Most a két kolozsvári ecetgyár: a Leul és a Vitamin azzal a tervvel foglalkoznak, hogy maguk is áttérnek a koncentrált borecet gyártására és emiatt már meg is tették a szükséges előkészületeket. Tervük szerint a koncentrált ecet előállításához szükséges berendezést közös rezsisben állítanák fel.

EGY KISDIÁK VEGETÁRIKUS ÉRTELMEZÉSÉNEK SZOMORU VÉGE. Nagyvárád. Megdöbbentő szerencsétlenség történt a Regina Maria-tér 3. számú házban. *Sebestyén* András 15 éves liceumista diák ugyanott lakó iskolatársánál különböző vegyszerekkel kísérleteket folytatott. A kísérletek közben dinamittal kezdett játszani, a dinamit egyszerre felrobbant és a kisdíák jobbszemét súlyosan megsebesítette. *Sebestyén* Andrást mentők szállították be a Bihar megyei Közkórházba, ahol azonnal ápolás alá vették. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a robbanás következtében a kisdíák elvesztette jobbszeme világát. A 15 éves liceumista diák szerencsétlensége nagy megdöbbentést és részvétet váltott ki tanuló társai körében.

Nagybánya végleg elvesztette üdülőváros jellegét. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt a város vezetői telefonbeszélgetést kaptak, amely arról számolt be, hogy Nagybánya végleg elvesztette üdülőváros jellegét. A felsőbb hatóságok határozata most írásban is megérkezett a nagybányai város házára. Az elutasító végzés indoklása szerint az üdülővárosok elsőfokú gyámhatósága a belügyminisztérium most a közigazgatás decentralizációját és meggyorsítását igyekezik előmozdítani, a miniszteri felügyelet alá vont városokat és helységeket megválogatják. A rendelkezés következtében a bányaváros polgármestereit a vármegyei prefektus nevezi ki, erre azonban a költségvetés összeállításáig nem kerül sor. — Itt írjuk meg, hogy a minisztérium döntésétől függetlenül a helyi hatóságok a sportegyesületekkel karöltve azon fáradoznak, hogy Nagybanát téli sportvárossá fejlesszék. Ertesüléseink szerint a Rózsa-úton rövidesen egy tíz kilométer hosszú bob-pályát, sí-ugróancot és a Guttinon menedékházat építenek.

TÖBB KÉPET A TEMPLOMOKBA. A párizsi *Croix* egyik cikkében igen sajnálkozik afölött, hogy a mai templomokból szinte teljesen kiszorították a festészetet ama hamis elv ürügye alatt, hogy a festmények nem simulnak úgy az építészethez, mint a plasztika. Pedig régen a kép domináns elem volt a katolikus templomokban. A *Croix* arra szólítja fel a papokat, hogy időről-időre vásároljanak modern képeket és díszítsék azzal a templomaikat. Ez annál is inkább fontos volna, mert az izléstelen gyáripár, kontármunka és giccs nagyon is befészkelődött templomainkba.

Temetés. Özv. dr. Wallner Ödönné szül. némes Kics Mária Bihar vármegye főügyészenek özvegye 74 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Haller-kapornánál. Az engedélyezett szentmise 9 órakor lesz a Szentlelek plébánia templomban. (Erdélyi „Concordia“.)

MEGRENDÍTŐ SZERENCSETLENSÉGET OKOZOTT KÉT VONAT KÖZÉ KERÜLT SZANKÓ. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti—ploesti vonalon, Buftea és Peris állomások között, ahol egy személy- és egy gyorsvonat találkozik, pénteken reggel egy vasúti munkás egy talpíakkal megrakott szánkóval akart áthajtani a töltésen, de mindkét vonat a síneken érte és embert, szánt, lovakat egyetlen véres tömeggé változtatott át. Több fafarab berepült a vonatok ablakaiba és megölte a személyvonat egyik utasát, többeket pedig megsebesített.

A FÜLÖP-SZIGETEK SORSA. Ismeretes, hogy a Fülöp-szigetek távolkeleti országa az Egyesült Államokkal való megállapodás szerint 1940-ben nyerte volna vissza a politikai mellett a teljes gazdasági függetlenségét is. Az is köztudomású, hogy ezt a filippinó függetlenséget a közeli japán imperializmus nagy mohóságától komoly veszedelem fenyegeti. Ezért, mint nyilvánosságra hozzák, Roosevelt amerikai elnök és Quezon filippinó elnök elhatározták, hogy a Fülöp-szigetek gazdasági függetlenségét csak 1960-ra proklamálják. A két elnök táviratváltásában a Fülöp-szigetek politikai függetlensége teljesen kidomborodik, gazdasági téren azonban Quezon elnök elfogadja azt az amerikai ajánlatot, mely a Fülöp-szigeteknek összes amerikai exportjuk számára preferenciális vámot biztosít. Bár a filippinó nép nem minden rétege lesz ezzel az egyezményvel kibékülve s éppen ezért itt-ott forradalmi megmozdulásokkal kell számolni, a japán fenyegetéssel szemben az ország felelős államférfiai valóban nem tehetek mást, minthogy a kisebbik rosszat, az amerikai gyámokodást, illetve az Egyesült Államok protektorátusa alatt való megmaradást választotta.

Kenyeres-Kaufmann önként jelentkezett büntetése kitöltésére. Budapestről jelentik: Kenyeres-Kaufmann — az ismeretes állampolgársági ügy vádlottja, akit hónapok óta körözlet a magyar főváros rendőrsége, szombaton önként jelentkezett a hatóságoknál, hogy megkezdje hathónapos börtönbüntetésének kitöltését.

II. Károly király ünnepiesen felavatta az új tisztjelöltet, akik ezután elvonultak Őfelsége és a trónörökös elé.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik.
Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel.
(Központi fűtés, hideg- meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

RADIO

VASÁRNAP, JANUÁR 8.

Bucuresti. 8.30 Reggeli műsor. 9.55 Istentisztelet közvetítése. Egyházi zene és egyházi előadás 12 A katonai előképzősök órája. 13 Hírek. 13.10 A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. 14.10 Hírek. 15.05 Vidám műsor. 15.20 Mezőgazdasági szakelőadás. 18 Julea Vazul zenekarának hangversenye. 19 A hétről. 19.15 Táncclemezek közvetítése. 20.15 A nemzet órája. 20.30 A nemzet órája. 20.30 Hősi zene gramofonlemezek. 21 Ziehrer: A svihákok című háromfelvonásos operettjének közvetítése. 23.05 Gramofonlemez adása. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9 Lemezek. 9.40 Hírek 10—10.55 Ó-szláv istentisztelet a munkácsi görög katolikus plébániatemplomból. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet Tóth Tihamér dr. püspök mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Irányi Kamil székesszéchyvári lelkész. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zenekar. 14.05 Egészségügyi Kalendárium. 15 Lemezek. 16 Gazdáknak 17.30 „Jókai humora”. Felolvasás. 18 Jazz. 18.40 Nyírő József elbeszélése. 19.10 A magyar nyelv tisztaságáért. 19.15 Magyar nóták. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20 Katonazene. 20.50 Sport. 21 „Az utolsó tekintés ur”. Vigjáték. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 23.40 Postázenekar. 24 Hírek angol és francia nyelven. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, JANUÁR 9.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 12 Gramofonlemez közvetítése. 13.10 Jule Vazul zenekarának hangversenye. 14.10 Hírek. 15.10 Hírek. 18 Diaconescu Mária énekel, Zamfirescu Casub zongorázik. 20.15 Felolvasás. 20.25 Felolvasás. 21.10 Mozart: G-moll zongoraötös. Marinescu-Moreanu Mária énekel. 22 Hírek. 22.15 Balettmezek 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Hangverseny. 13.10 Hegedűszámok. 13.40 Hírek. 13.55 Fuvolaszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diáktánc. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Magyar-bolgár művészcsere. 18.40 A magyar nyelv tisztaságáért. 18.45 „Az olasz korporatív állam érdekképviseleti rendszere”. Előadás. 19 Csevegés Podmaniczky Frigyes báróról. 19.30 A rádió szalonzenekara. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30 Az Operaház előadása: Bohémélet. 21.50 Hírek. 22.35 Hírek. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 23.40 Jazz. 24 Hírek angol és francia nyelven. 1.05 Hírek.

KEDD, JANUÁR 10.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 12 Gramofonlemez közvetítése. 13 Hírek. Majd: Felolvasás. 15.10 Hírek. 18 Műzaki üzenetek. 18.10 Gramofonlemez közvetítése. 19 Felolvasás. 19.15 Játék két zongorán. 19.40 Secareanu Miklós énekel. 20 Felolvasás. 20.15 A Marcu-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.45 Felolvasás. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek. 22.15 Gramofonlemez. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Hangverseny. 13.10 Cigányzene. 14.30 Rendőrzenekar. 17.10 Asszonyoknak. 18 Magyar nóták. 18.15 „A Nádasy-huszárok Mária Terézia háborúiban”. 18.45 Orgonaavató hangverseny a Szent István Bazilikából. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20 Hanglemezek. 20.55 A magyar nyelv tisztaságáért. 21 „Vasárnap délután”. Falusi kép. 21.45 Cigányzene. 22.40 Hírek. 23 A rádió szalonzenekara. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek.

SZERDA, JANUÁR 11.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 12 Gramofonlemez közvetítése. 13 Hírek adása. 13.15 A Tandin zenekar hangversenyének közvetítése. 14.10 Hírek. 15.10 Hírek. 18 Táncczene közvetítése. 19.05 Felolvasás hanglemezekkel. 19.50 Felolvasás. 20.05 Táncclemezek. 21 Felolvasás

Az 1939-ik esztendő nevezetesebb évfordulói

Minden évnek meg van a maga nevezeteseége: nemcsak új eseményekben, amiket a politikai, társadalmi, művészeti élet termel, de évfordulóiban is. A küszöbön álló 1939-es esztendő különösen gazdag ötven, száz, százhuszonöt, százötven, sőt még ennél is régebbi évfordulóiban, amiket időrendben, rövidre fogva, alább ismertetünk:

1189 Oroszlánszívű Richard angol király trónraléne. Anglia egyik legérdekesebb uralkodója volt. Amellett, hogy a harmadik keresztesháború erős kezű, győztes vezére volt s Ciprust is meghódította, nagyon szerette a zenét s maga is kora egyik legjobb trubadurjai közé tartozott. A keresztesháborúból visszatérve osztrák fogságba esett s a börtönből is kedvenc költője szabadította ki. — a börtön ablaka alatt Oroszlánszívű Richard kedvenc dalát énekelve, mire a király megszökött a börtönből. Az angol nép imádta, de a főurak nem, mert kemény kézzel tartotta őket féken. 1199-ben halt meg Chaluz vár ostrománál, ahol nyíllövés érte.

1339 július 7-én Nagy Lajos magyar királyt lengyel királlyá jelölték. Nagy Lajos magyar király uralkodását Szent László sírházához való zarándokolással kezdte s apja-politikáját folytatva, az ország határait kiterjesztve, rendkívül megerősítette.

1489 május 17-én zajlott le a királyválasztó országgyűlés Rákos híres mezején. Ekkor választották meg magyar királynak II. Ulászlót.

1539-ben kötött házasságot Szapolyai János magyar király Zsigmond lengyel király leányával, Izabellával.

1539 november 7-én halt meg Vácon Brodaries István történétíró.

1589-ben lépett trónra IV. Henrik francia király. Református vallású volt, de áttért a katolikus vallásra, Coude herceg halála után a Hugenotta-párt vezére lett. IX. Károly nővérét, Valois Margitot vette nőül s az esküvőre Párizsba gyűlt Hugenottákat. Medici Katalin és Guise herceg pártja 1572 augusztus 24-én felkoncoltatta. Ezt az éjszakát nevezik Bertalan éjnek, mert Szt. Bertalan napjára esett.

1639 október 31. volt a németalföldiek nagy tengeri győzelme a spanyolok felett. 1639 december 20-án született Racine, a nagy francia író.

1689 január 18-án született Montesqui francia filozófus, politikai író. — 1689 szeptember 12-én I. Péter orosz cár, a véreskezű zsarnok, nővérét kolostorba záratta. 1689 február 13-án életbelépett Angliában a „Bill of rights”, az angol jogi bulla. — 1689 augusztus 10-én meghalt XI. Imce pápa. Budavár felszabadítója.

1739 április 10-én született Baróti Szabó Dávid magyar író. Előbb jezsuita tanár volt, majd világi pappá lett. Óklasszikus formában írott verseivel vitairataival és Vergilius fordításával tette örök emlékeztetővé nevét. 1739 november 2-án született Bécsben Dittersdorf német zeneszerző.

1783 A lengyel országgyűlés elfogadta a köztelherviselésre vonatkozó törvényjavaslatot. 1789-ben született Leopardi, az olaszok nagy költője, (junius 29-én) 1789-ben született Madách Imre édesanyja, Majthényi Anna, Madách Imre felesége; 1789 november 18-án született Daguerre francia festő, a fényképezés első feltalálója; 1789 december 25-én született Péczely József magyar történétíró. 1789 július

21-én született Orczy Lőrinc báró frő; 1789-ben volt a rendi gyűlés Párizsban, amely egyben a francia forradalom kezdetét jelentette; 1789 július 14-én volt Párizsban a Bastille lerombolása, 1789 szeptember 15-én született James Fenimore Cooper, a Börharisnya és más, ma is népszerű ifjusági regény írója.

1814 március 18-án született Szigligeti Ede. 1814 február 8-án született Lendvayné Hivatal Anikó, a nagyszerű magyar színésznő, május 13-án született Rónay Jácint magyar történész; július 19-én született Colt Samuel, a revolver (forgópisztoly) feltalálója, szeptember 2-án született Ernst Curtius, német történétíró az olimpiai ásatások megindítója; szeptember 4-én született Mosonyi Mihály a magyar zeneirodalom egyik legkimagaslóbb alakja; 1814 szeptember 3-án vezette be az általános védkötelezettséget Poroszország; szeptember 17-én született Pulszky Ferenc, a kiváló régész, Kossuth Lajos államtitkárja; és október 14-én született Lermonow, a ritka tehetségű orosz költő.

1839 január 3-án született Thaly Kálmán, a kuruc-korszak legkiválóbb történésze. Január 24-én született Liezen-Mayer Sándor, a kiváló festőművész, aki iskolát teremtett zsanerkepeivel. Február 14-én született E. Kovács Gyula, a kiváló magyar színész, aki a kolozsvári társulatnak is egyik erőssége volt. Február 23-án Kossuth Lajost 4 évi börtönre ítélték egy hírlapi cikkéért. — Március 15-én született Szatmáron Gaál Gyula író. — Március 16-án született Sully Prouhomme, a nagy francia lírikus. — Március 21-én született Muszarjsszki, a világhírű orosz zeneszerző, április 20-án született I. Carol román király, június 18-án született Martin Greif német költő, június 3-án született Lindau Pál német író, ez év augusztusában vonult be az afganisztáni Kabulba az angol hadsereg. — Október 29-én született Steindl Imre, a kiváló tehetségű magyar építész, a magyar országház alkotója. November 29-én született Bécsben Anzengruber német költő, december 2-án született Grünwald Béla magyar politikus, december 22-én született Pesten Kállay Benjamin, diplomata, író, Bosznia-Hercegovina kormányzója. — December 31-én született Kálnoki Bedő Albert, erdélyi erdész, aki az erdészet fejlesztése körül nagy érdemeket szerzett. — Száz évvel ezelőtt volt Spanyolország rékekötése a carlistákkal, és a haszkokkal, s ugyanekkor iktatták törvénybe a női örökösödés biztosítását. — Törökországban Ibrahim győzelme után az új szultán, Abdul Medzsid reformok ígéretével foglalta el trónját. — És ugyancsak 1939-ben született: Cezanne, a nagy francia festőművész, a modern piktúra reformátora, — Solyom Fekete Ferenc jogtudós (Biharmegye) nagyszülőltje és Böhm Pál, a kiváló magyar festőművész.

1889 január 19-én tört ki az örület Nietzsche Frigyes német bölcsele, augusztus 19-én halt meg Borsos József, a magyar biedermaier kiváló festőművész. Szeptember 23-án halt meg Collins Wilkie angol író. — Október 27-én alakult meg a Magyar Néprajzi Társaság. Március 8-án halt meg Johannes abesszin nékus. December 4-én halt meg Apáthy István, a nagy magyar jogtudós; ugyancsak ötven év előtt halt meg Reviczky Gyula a múlt század népszerű magyar költője; ötven év előtt született: Hitler Adolf, Sik Sándor (a kiváló tehetségű magyar katolikus író); Nyírő József; ez évben halt meg Jules Barbey d'Aureville, katolikus francia író; Tancsics Mihály; Szaltikow Sesedrin orosz író; Rudolf trónörökös, Mihai Eminescu Románia egyik legnagyobb költője; 1889 május 30-án érkezett haza észak-arkai útjáról Nansen; június 26-án halt meg Ludwig Wolff afrika-kutató Nikkiben; 1889 július 13-án halt meg Robert Hamering osztrák író; szeptember elején volt az utrecht értekezlet, amelyen az ó-katolikusok megállapították közös hitvallásukat XIII. Leó pápa bulájával szemben; — 1889 szeptemberben, kötött békét Menelik nékus Olaszországgal, elismeretve Eritrea-gyarmatot. 1889-ben halt meg Ludwig Anzengruber német drámaíró; Robert Browning, nagy angol költő. (h.)

NATHA HÜLES
ELLEN
NEURALGINE
JURIST

KÖZGAZDASÁG

Meghosszabbították az exportbúza szállítási kedvezményét

Jóváhagyta a kormány gazdasági bizottsága az új román-német és román-olasz kereskedelmi egyezményt

Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága *Mitita Constantinescu* nemzetgazdasági miniszter elnöklétével ülést tartott és azon a következőket határozta el:

1. Február 10-ig hosszabbítják meg az exportbúza számára biztosított 50 százalékos vasúti szállítási kedvezményt.

2. Ugyancsak február 10-ig érvényben marad a búza 13 ezer leies kiviteli prémiuma.

3. Jóváhagyta a kormány gazdasági bizottsága a Németországgal és Olaszországgal a közelmúlt napokban kötött kereskedelmi egyezményeket.

4. Elöben elhatározták, hogy megszüntetik a kender kiviteli tilalmát.

Nagy előkészületek folynak az EGE tavaszi vetőmagkiállítására

Kolozsvárról jelentik: Az EGE 1939. évi megrendezési Kolozsváron a szokásos tavaszi vetőmag kiállítását 1939. február 23—27. napjain, ezúttal a Katolikus Kör, Kogălniceanu (volt Farkas) utca 7. sz. alatti tágas helyiségeiben. A kiállításra új helyiségbe költözik az idén az egyesület, mert az eddigi helyiségek szűknek bizonyultak. Ugyanitt rendezik meg az egyesület szakosztályai és igazgató-választmánya is gyűléseit és előadás sorozataikat. Az egyesület az idén különös súlyt fog fektetni a kiállítás szak szempontból való fejlesztésére, amennyiben a beküldendő magvak díjtalanul való megvizsgálását készséggel vállalta a kolozsvári növénynevelő és magvizsgáló állomás. A kiállításon részt vesznek az EGE nemesített vetőmag-szaporító telepein az erdélyi magnevelőkön kívül a magyarországi növénynevelő gazdaságok közül is igen sokan. A kiállítás kedvező alkalmat nyújt az eladók számára magasabb árak elérésére, a vevők pedig közvetlenül a nemesítőktől szerezhetik be vetőmagszükségleteiket a közvetítő kereskedelem kizárásával. Az egyesület szétküldte a kiállítás tudnivalóit és bejelentő-lapjait. Mindazok, akiket érdekel a kiállítás és tájékoztatót nem kaptak volna, megkeresés alapján készséggel és díjtalanul küld prospektust az egyesület. A kiállítás tartama alatt az egyesület összes szakosztályai gyűléseit és előadásokat tartanak. Február 23-án, a kiállítás megnyitásának napján, délelőtt bankett és este a magyar színházban díszelőadás lesz a kolozsvári gazdanapok tiszteletére. A gazdanapok programját egyébként az alábbiakban közöljük:

1939. február 23-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor a kiállítás megnyitása, 1 óraor közeled, délután 3 órakor gazdaköri értekezlet, amelyen az elnöki megnyitót tartja dr. Szász Pál, az EGE elnöke. Az erdélyi népies növénytermesztés és állattenyésztés fejlesztése érdekében beindított akciókat ismertetik: Telegdy László gazdasági és Szeghő Dénes állattenyésztési felügyelő. A falusi gazdaköri élet fejlesztéséről előadást tart Bikfalvy Ferenc, az EGE kerületi felügyelője. Este fél 9 órakor díszelőadás lesz a Magyar Színházban.

1939. február 24-én, pénteken délelőtt felügyelői értekezletet tart az EGE. Délután az állattenyésztési, valamint növénytermesztési szakosztályok tartják meg alakuló közgyűléseiket.

1939. február 25-én, szombaton délelőtt az

EGE igazgató-választmánya tart ülést, délután pedig a Számtartási, valamint a Gyógynövénytermelési Szakosztályok tartják meg alakuló közgyűléseit és a Gyümölcsészeti Szakosztály előadó gyűlést rendez. Előadásokat tartanak: Bodor Kálmán okl. gazda, Korponay Kornel az EGE Gyümölcsészeti Szakosztályának elnöke és Seyfried Ferenc, EGE segédtitkár.

1939. február 26-án, vasárnap délelőtt a Kolozsvári Gazdasági Egylet igazgató-választmánya ülésezik, délután pedig az EGE Háziipari Szakosztálya tartja meg alakuló közgyűlést, amelyen Folyovits Endre iparművész tart előadást.

1939. február 27-én, hétfőn délelőtt az EGE irodalmi és könyvkiadóvállalati szakosztálya tartja meg alakuló ülését és délután 6 órakor a kiállítás bezárul.

Januárban adóvallomást kell beadni

Bucuresti. Saját tud. Az adótörvények rendelkezései értelmében minden év január havában kell benyújtani az elemi adók kivételére vonatkozó adóvallomásokat. Ezen szabály alól kivételt képeznek a föld- és a házbirtokokra vonatkozó adók, mert ezekre nézve az adótörvény 5 éves kivételi ciklust állapít meg.

Az eddig megjelent sajtóközlemények szerint 1939. év elején az elemi adókra vonatkozólag új adókivetések lesznek és ekként az ezek kivételi alapját képező adóvallomásokat 1939. január havában be kell nyújtani. A ház- és földbirtokokra vonatkozó 5 éves kivételi ciklus 1938. március 31-én már lejárt, azonban törvényhozási rendelkezés ennek érvényét 1939. március 31-ig meghosszabbította.

Ezidőszelint még nem tudunk megbízható felvilágosítást szerezni arra nézve, hogy az 1939-ik évben a ház- és földbirtokokra vonatkozólag új adókivételt eszközölnek-e, avagy a korábbi kivétel érvényét újlag meghosszabbítják.

Megbénul Csíkszegye gazdasági élete, ha nem kap vágterületet

Csikszeredáról jeleik: A kászonalcsiki vagyongözsségek csikszekfalvi értekezletén *Marton Mihály* csikszentgyörgyi közbirtokossági jegyző javaslatára elhatározták, hogy az évek óta esedékes, de az illetékes erdészeti közegek által mind a mai napi rendelkezésre nem bocsátott vágterületek érdekében azonnali lépéseket tesznek. A vármegye vagyongözsségei közös emlékiratban tárják az illetékes miniszterium elé a kérdést. Az emlékiratban rámutatnak arra, hogy Csík megye gazdasági élete megbénul, ha idejében nem jut az esedékes vágterülethez, amelyeket a tél folyamán kell kitermelni és értékesíteni. A nagyjelentőségű emlékirat elkészítésével dr. Kovács Károly csikszeredai ügyvédet, a közbirtokossági ügyek kitünő szakértőjét bízták meg.

Milyen román export-cikkeket keres a külföld?

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Export-intézethez (Institutul National de Export) az utóbbi napokban az alább felsorolt érdeklődések érkeztek be:

Angliából: Porcellán-árúkra.

Belgiumból: Különböző sajtokra.

Kanadából: Ski-sport cikkekre, gyapjukeztyükre, pulóverekre, sálakra, sapkákra és ehhez hasonló háziipari cikkekre.

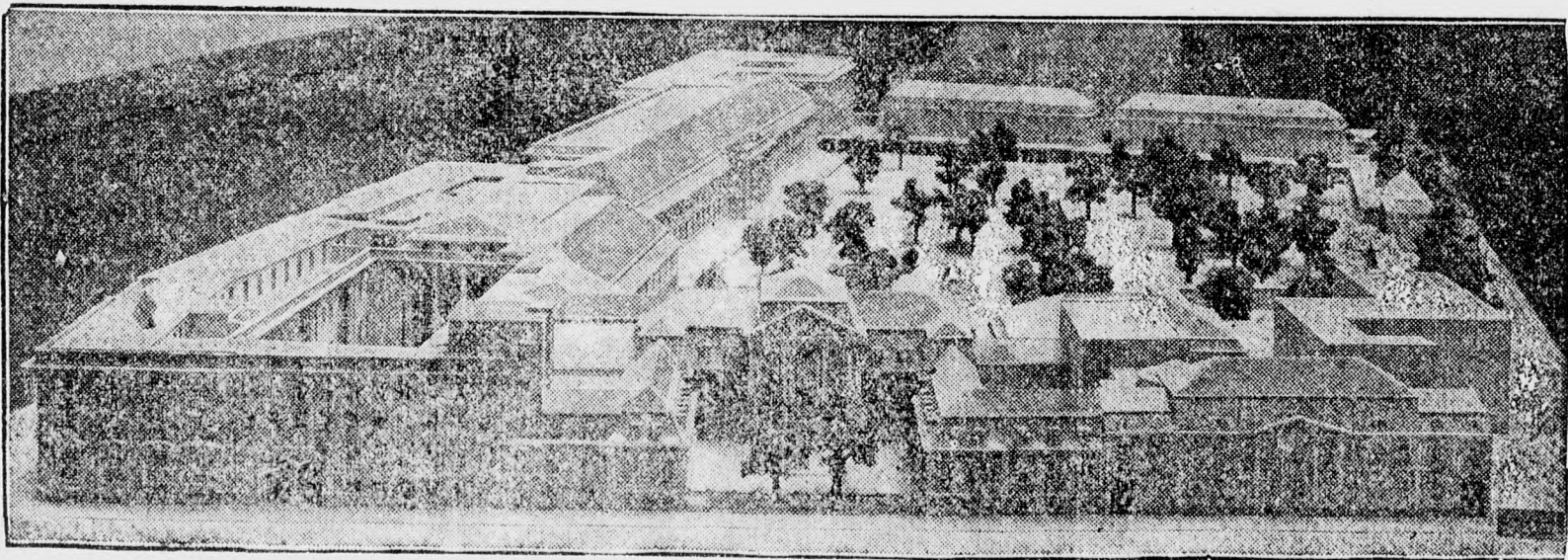
Finnországból: Káliumkarbonátra, dióra, gyümölcsre, olajpogácsára, parafinra, vascsövekre, különböző vasárúkra, petróleumtermékekre, szőnyegekre, gabonaneműekre, bőrre, Glauber sóra, gyapjura, stb.

Németországból: Préselt szénára, lóherére, lucernára és mézre.

1939. január 31-ig kell benyújtani a vállalatok személyzeti kimutatásait

Bucurestiből jelentik: Megírtuk már, hogy a nemzetgazdasági miniszterium határozata értelmében — a román személyzet alkalmazásáról szóló törvény alapján — valamennyi vállalat köteles a miniszteriumhoz kimutatást benyújtani az alkalmazott személyzetről. A kimutatásokat, amelyeknek az 1939. január 1-iki állapotokat kell feltüntetniök, 1939. január 31-ének estéjéig kell betérjesztani a kerületi ipari felügyelőségeknek s ezt a határidőt bármilyen körülmények között nem lehet meghosszabbítani.

Mint már említettük, a kisvállalatoknak, ha személyzetük nem haladja túl az öt személyt s azok, a munkaadókat is beleértve, valamennyien román állampolgárok, a jövő évben már nem kell több nyilatkozatot tenniök, ha azonban személyzetük között egy-két idegen állampolgárságu alkalmazott is van, továbbra is személyzeti kimutatásokat kell majd benyújtaniök.

Münchenben most nyílt meg az építészeti kiállítás, amelynek keretében a berlini Wilhelmstrasszen épülő új kancellári palota tervét is bemutatták. Az érdekes épületsoport modelljén minden részt el jól kivehető

Megmérgezhető-e a szervezet egyszerű ételekkel is?

Igen! Ha a gyomor nem emészt rendszeren, ha a máj nem működik rendszeren. Mert tudvalevő az, hogy minden megevett étel emésztése alatt mérgező anyagok is választódnak ki, amelyeket főleg a máj és vese hivatott méregteleníteni. Ha ezek megbetegszenek, akkor állandóan a szervezetben egy abnormális mérgegyülekedés képződik salakok, savak, meszesedések formájában, amelyek rendkívüli rombolásokat idéznek elő később szervezetünkben.

A világhírű amerikai Gastro D., amely főleg az emésztőszervekre bír rendkívüli hatással, normális állapotot teremt elő és a már fennálló gyomor, bél, epe, vese és májbetegedéseknél a legkiválóbb eredményeket hozza meg.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

Katonai jelentkezések sorrendje Nagyváradon

A nagyváradi hadkiegészítő parancsnokság megkapta a hadügyminisztérium rendeletét a tartalékos tisztek és a legénységi állományban levő póttartalékosok katonai livrettének láttamozására vonatkozólag.

A tartalékos tisztek

A következő sorrendben kötelesek jelentkezni a Hadkiegészítő parancsnokságon:

A betűsök január 9-én, B betűsök január 10, 11 és 12-én, C betűsök január 13-14-én, D betűsök január 16-17-én, E betűsök január 18-án, F betűsök január 19-20-án, G betűsök január 21. és 23-án, H betűsök január 25-én, I betűsök január 26-án, J betűsök január 27-28-án, L betűsök január 30-án, K betűsök január 31-én és február 1-én, M betűsök február 3, 4, 6-án, N betűsök február 7-8-án, O betűsök február 10-én, P, Q betűsök február 10, 11 és 13-án, R betűsök február 14-15-én, S betűsök február 16, 17 és 18-án. T betűsök február 20-21-én, U betűsök február 22-én, V betűsök február 23-24-én, Z betűsök február 25-én.

Akik nem tudnak a fent megjelölt időben jelentkezni, kellő igazolással február 26, 27 és 28-án még láttamoztathatják katonai könyvecskéiket.

Az E-szabású katonai könyvecskék láttamozása:

Január 9-én 1935 A—M. 10-én 1935 N—Z. 11-én 1934 A—M. 12-én 1934 N—Z. 13-án 1933 A—M. 14-én 1933 N—Z. 16-án 1932 A—M. 17-én 1932 N—Z. 18-án 1931 A—M. 19-én 1931 N—Z. 20-án 1930 A—M. 21-én 1930 N—Z. 23-án 1929 A—M. 25-én 1929 N—Z. 26-án 1928 A—M. 27-én 1928 N—Z. 28-án 1927 A—M. 30-án 1927 A—M. 30-án 1927 N—Z. 31-én 1926 A—M. Február 1-én 1926 N—Z. 3-án 1925 A—M. 4-én 1925 N—Z. 6-án 1924 A—Z. 7-én 1923 A—Z. 8-án 1922 A—Z. 9-án 1921 A—Z. 10-én 1920 A—Z. 11-én 1919 A—Z. 13-án 1918 A—Z. 14-én 1917 A—Z. 15-én 1916 A—Z. 16-án 1915 A—Z. 17-én 1914 A—Z. 18-án 1913 A—Z. 18-án 1913 A—Z. 20-án 1912 A—Z. 21-én 1911 A—Z.

Február 22-én a törvényszék, tábla, fogház és postahivatal személyzete köteles jelentkezni, 23-án a vasúti mozdonypark személyzete, 24-én a nagyváradi vasúti állomás személyzete, 25-én a Carmen cipőgyár és a városi villamosvasút személyzete, 27-én a Phöbusz vasgyár, a Moskovits ipartelepek és a városi közüzemek személyzete és 28-án az államrendőrség tagjai kötelesek jelentkezni a Berthelot-utca 6. szám alatti hadkiegészítő parancsnokságon.

A láttamozáson köteles megjelenni valamennyi 1935-ös évfolyambeli férfi 1911-ig bezárólag. A granicsárok, csendőrök és tengerészek részére 1934-től kötelező a jelentkezés.

Azok az altisztek kötelesek jelentkezni, akik 55 éves korhatárig nyugdíjba mentek. Valamennyi katonai és polgári mester, aki a hadsereg szolgálatában áll és ott dolgozik. Minden hadköteles a csatlott területeken, akiket valamilyen okból kifolyólag nem irtak be a hadsereg listájába. Utóbbiak kötelesek magukkal hozni születési bizonyítványukat, állampolgársági kivonatukat és nem optálási igazolványukat.

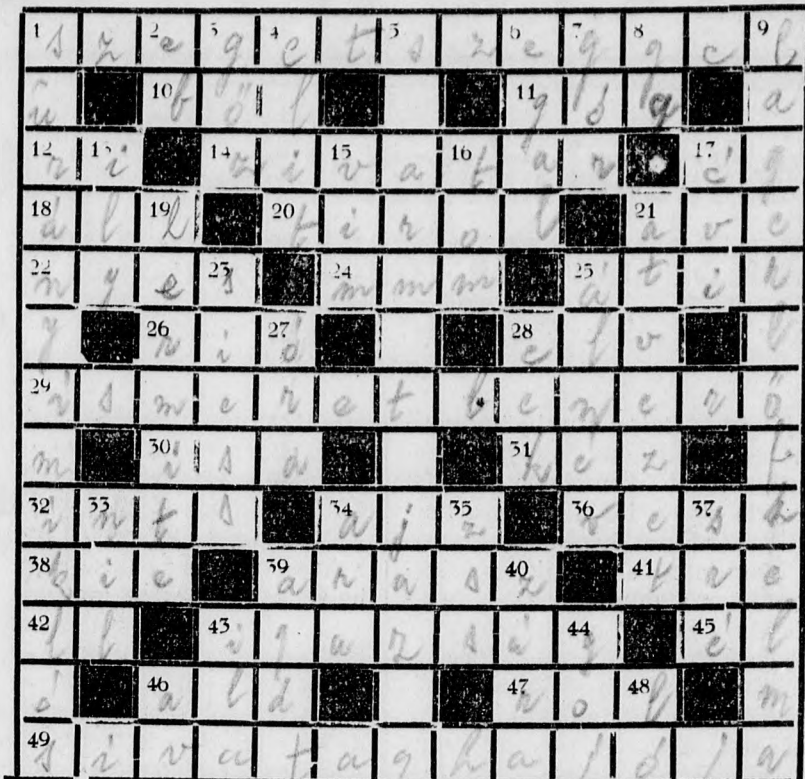
Nem kell jelentkezni

az 1936-os évfolyambelieknek és az 1935-ös csendőröknek, tengerészeknek és granicsároknak.

Ugyiszintén nem kell jelentkezni az 1910. és ennél régebbi évfolyambelieknek. Nem jelentkeznek a fölmentettek és végleg alkalmatlanoknak találtak 1935-től 1911-ig bezárólag. Azok a családfelelősek sem jelentkeznek, akik még öt évig kötelesek évenként jelentkezni az illetékes sorozóbizottság előtt.

KERESZTREJTVÉNY

1. (342. szám.)

Beküldendő sorok: Vizsz. 1., 29., 49. Füg. 1., 5., 9.

Beküldési határidő: január 18.

Vizszintes sorok:

1 Petőfi-költemény, Shakespeare vigjátéka, vagy szólásmondás két szegről. 10 Rag. 11 Papini könyv címe. 12 Sir. 14 Égháboru. 17 Menny. 18 Ige. 20 Osztrák tartomány. 21 Üdvözlégy! — Rómában. 22 Kertész teszi. 24 Egyforma betűk. 25 Fordít. 26 Folyó — spanyolul. 28 Meggyűződés. 29 Megmagyarázhatatlan tünemények oka. 30 Régi magyar szó. 31 Végtag. 32 Feddji! 34 Nyilas ígéje. 36 Nem ad. 38 L-lel német város. 39 Régi hosszúság. 41 Három — idegennyelvű összetételekben. 42 Azonos betűk. 43 Állítólag borban van. 45 Létezik. 46 Névutó. 47 Rag. 49 A tevé hangzatos neve.

Függőleges sorok:

1 A nápolyi asszony szerzője. 2 Kutya. 3 Pára. 4 Válogatott, előkelő. 5 Kevert nép. 6 Egyenlő.

7 Ilyen cső is van. 8 Egyforma betűk. 9 Svéd író, mostanában nagy ünneplésben volt része. 13 Nem oly. 15 Tisztítószert márkája. 16 Idegen fiúnév. 17 Leánynev. 19 Francia író, a La Croix főmunkatársa. 21 Átkalauzol. 23 Jöjj gyorsan! 25 Némely író használja. 27 Falon függ. 28 Egy betű híján: férfinév. 33 Nilus németül. 34 Egyes. 35 Kettős mássalhangzó (ford.). 37 Ferde. 39 Drágakő. 40 Dalmát város. 43 Női név becézve. 44 Nem zsidó. 46 Kavicsban van. 48 Házi állat.

49. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vizsz. 1. Az egyik egészséges, a másik megdőlt. Füg. 1. Antal és dögme akadt, mint a Noé hollója.

Helyesen megfejtették: Csiby Lenke, Kiss Lajos, Bieber Béla.

A nyugdíjasok új igazolványa

A nagyváradi rendőrség közli: Mi, a biharmegyei csendőrség parancsnoka, tekintettel azokra a rendeletekre, amelyek a nyugdíjasok évi igazolványaira vonatkoznak, közhírré tesszük a következőket:

Az igazolványokat ábécé sorrendben kell kérni a rendőrségen, I. emelet 17. szám alatt, még pedig a következő sorrendben:

C és D betű január 10. E és F betű január 11. G betű január 12. H, I és J betű január 13. K betű január 14. L és M betű január 17. N és O betű január 18. P betű január 19. R betű január 20. S betű január 21. Sz és Sch betű január 25. T és U betű január 26. V, W és Z betű január 27.

A kérelem kapcsán igazolni kell a következőket:

Hogy a nyugdíjas életben van, nem foglalt el állást az államnál, községnél vagy más közintézménynél, nem szerepel az idegen állampolgárok listájában, állandóan Nagyváradon lakik. Az özvegyek kérelmében még igazolni kell, hogy nem ment férjhez, van-e vagy nincs kiskorú gyermeke és kiskorú férjhez ment leánya és hogy a kiskorúak együtt élnek anyjukkal.

A nyugdíjasok a kérvény benyújtásával kapcsolatban benyújtják a Biroul Populatii igazolványát, valamint bemutatják a nyugdíjkönyvecskéiket.

A Biroul Populatii (bejelentőhivatal) a következő sorrendben adja ki a buletineket:

E és F betű január 9. G betű január 10. H, I és J betű január 11. K betű január 12. L és M betű január 13. N és O betű január 14. P betű január 16. S betű január 17. Sz és Sch betű január 18. T és U betű január 19. V, W és Z betű január 20.

Comandantul Leg. Land. Bihor Lt. colonel Teodor Petruc.

SZÍNHÁZ

„Ide gyere rózsám“

(Operette-bemutató Nagyváradon)

A Thalia színház 12 napos vendégzeropléstől 9 napot a prózai együttes foglalt le magának. Ragaszkodom a szerelemhez, Mindig a nők kezdek és A francia szobalány című újdonságok kerültek bemutatásra. Az elsőt Gróf Lászlónak, a másodikban Erényi Böskének, a harmadikban pedig Tóth Eleknek volt nagysikerű alakítása. Külön dicsőretet érdemel Fényes Alice és Nagy István, akik művészi teljesítményükkel emelték a darabok sikerét.

Pénteken kezdődött meg az operettegyüttes 3 napos játékciklusa. Dénes-Kamjonkay szindarabja került bemutatásra. Szerény meséje, de jó hangulatu, vidám kis operette. A közönség jól mulatott. Réthelyi Ödön, Jeney János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Krémer Manci Deési Jenő, Csengeri Aladár játszották a főbb szerepeket. Ez alkalommal mutatkoztak be a nagyváradi közönség előtt egy fiatal kis primadonna: Kovács Kató. Bájos és megnyerő jelenség, ügyesen mozog a színpadon és szépen énekel. Határozottan tehetséges és nagy nyereséget jelent az operett együttesnek. Nagy sikere volt énekszámaival Kallós Józsefnek, az új tenoristának is. A darab körültekintő és gondos rendezéséért Gróf László érdemel dicsőretet. A zenekart Schreiber Alajos vezényelte. (b. s.)

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

Vasárnap délután 3 órakor: Nem leszek hátlan. (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap délután 6 órakor: Ide gyere rózsám. Vasárnap este 9 órakor: Ide gyere rózsám. (A ciklus bucsuelőadása.)

LEGUJABB

Rálea munkaügyi miniszter nyilatkozata a munkásság sorsának javítását célzó törekvésekről

„Az új rendszer a munkásságot kibékítette a nemzettel” — állapította meg a miniszter

Bucuresti. Saját tud. Rálea munkaügyi miniszter pénteken este a „Nemzet órája” elnevezésű rádióbeszéd-sorozat keretében előadást tartott. Rálea beszéde elején foglalkozott a kormányának a munkáskérdéssel kapcsolatos megvalósításával és rámutatott annak jelentőségére, hogy az új rendszer a munkásságot kibékítette a nemzettel. Majd beszélt a céltörvényről, továbbá a munkaszerveződésekéről szóló törvény módosításának fontosságáról és a társadalombiztosítás terén hozott törvényes intézkedésekről. Beszédében foglalkozott a román nemzeti munka elsőbbségének kérdésével, amivel kapcsolatban — mondotta, — a kormány számos intézkedést fog elhatározni.

Uj munkaszervezési törvény fog gondoskodni arról, hogy elérje a román törzslakosság alkalmazását a vállalatoknál. Egyidejűleg ösztönzőjellel külföldre küldött szakemberek fogják majd visszatérve szakképzésükben tökéletesíteni a hazai román elemet, hogy ezekkel a jövőben helyettesíthessük az idegen specialistákat.

A nagy ipari vállalatoknál továbbképző tanfolyamokat létesítünk, — mondotta Rálea miniszter, — hogy így képzett román specialistákkal és jól megszervezett elhelyező intézményekkel elérhessük ama külföldi munkások számának csökkentését, akik ma az országban mint nélkülözhetetlenek tartózkodási engedéllyel bírnak.

A doni kozákok felszabadulási mozgalma

A szovjet a csehekkel való megnehtámadási egyezmény felmondásával fenyegetőzik. Német-ukrán tanácskozás Beyruthban

Párizsból jelentik: A Matin moszkvai jelentés alapján azt a hírt közli, hogy a szovjet-kormány tiltakozó jegyzéket küldött Prágába a doni kozákok politikai gyűlésének engedélyezése miatt. Mint ismeretes, a doni kozákok függetlenségi mozgalmuik megindítását beszéltek meg értekezletükön, melyen résztvett az emigrált kozákok vezére is. A terv szerint a Don melletti kozák tartomány elszakadna Szovjet-Oroszországtól és más hozzákapcsolódó tartományokkal újból megteremtene a négy-száz évvel ezelőtt megszűnt nagy ukrán-kozák államot.

A szovjet tiltakozó jegyzéke útján közölte azt is a cseh kormánnyal, hogy abban az esetben, ha a szovjetellenes akciók meg nem szűnnek Csehországban, arra kényszerül, hogy felmondja a szovjet-cseh megnehtámadási egyezményt.

Itt írjuk meg azt is, hogy a londoni Daily Mail értesülése szerint a németországi Beyruthban a napokban titkos német-ukrán tanácskozás folyt le, melynek tárgyát a németek által az ukrán függetlenségi mozgalomnak adandó segítség képezte.

Megszüntek a Munkács elleni cseh támadások

A cseh hadsereg főparancsnoka Ruszinszko székvárosában. A lengyel katonaság Teschen vidéken nagyszabású csapatösszevonásokat végzett

Munkácsról jelentik: A szombatra virráló éjszaka, valamint szombat délelőtt csendben telt el. A cseh katonaság nem próbálkozott újabb támadásokkal.

Pénteken este megérkezett Munkácsra Korlát Endre főispán, a megyei alispán kíséretében. Korlát a legmelegebb elismerését nyilvánította a munkácsi lakosság hősiességének és magatartásának felé, amellyel a csekély számú magyar karhatalmat a csehek elleni harcban sikeresen támogatta. A főispán egyidejűleg felhívta a munkácsi hatóságokat, hogy a harcban elesettek temetésére ne tegyenek semmiféle előkészületet, mert a vizkeresési támadás áldozatait a kormány és a nemzet halottjainak tekinti és ennek megfelelően kívánna gondoskodni eltemetésükről.

Magyarországi körökben egyébként kinos feltűnést keltett az az értesülés, hogy a cseh hadsereg főparancsnoka Prchal a tábornok esztörtök óta Ruszinszko székvárosában. Huszton tartózik.

A tábornok huzeti tartózkodásának céljairól az ukrán kormány köreiből azt a rövid magyarázatot adják, hogy a cseh hadseregparancsnok ka-

tonai természetű megbeszélések végett érkezett a kárpátaljai kormány székhelyére.

Prágából jelentik: A cseh sajtó riadtan tárgyalja azokat az értesítéseket, amelyek szerint a lengyel katonaság Teschen környékén nagyszabású csapatösszevonásokat végzett. Ezek során több lengyel gyalogezredet és tüzérezredet vontak össze a cseh határ mentén. A prágai sajtó értesülése szerint a csapatösszevonások hosszabb időre, egyelőre legalább is tavaszig szólnak.

A NÉMET, FRANCIA ÉS ANGOL SAJTÓ A MUNKÁCSI ESEMÉNYEKRŐL

Berlinből jelentik: A külföldi sajtó részletesen foglalkozik a munkácsi véres eseményekkel. A német lapok feltűnő helyen közlik az eseményekről szóló táviratokat és ezek során nemcsak a magyar, hanem a cseh részről kiadott hivatalos jelentéseknek is helyet adnak.

Ezzel szemben a párizsi sajtó csupán a magyar forrásból származó jelentéseket közli. Habár egyelőre még a francia sajtó is tartózkodik attól, hogy a történetekhez bírálatot fűzzön, a la-

Lippay Lajos dr

A titokzatos Keleten

Sok képpel, díszes kötésben 145 lel.

E gyönyörű könyvben elvonul és feltárul előttünk Bombay, Colombo, Singapore, a Fülöp-szigeteknek színes világa, Shanghai, Kambodzsa és Sziam. Nagy értéke, hogy az író nem muló képet fest róluk, hanem megvilágítja bennük a régi és új civilizáció lelkét, egész szellemtörténetét, élő embereivel, történelmével, vallásrendszerével, bűneivel és erényeivel együtt. Mindent meglát, mindent megítél, minden problémára van válasza és őszinte ott is, ahol fájó igazságokat kell megmondania.

pok cikkeik címében máris kifejezésre juttatják, hogy a cseh hatóságokat terhelő mulasztásnak tudhatók be a véres események.

A londoni sajtó hasonlóképpen látja az eseményeket. Már a péntek esti lapok nagy cikkeiben számoltak be a munkácsi harcokról és egyöntetűen megállapítják, hogy a történetekért a cseh hatóságokat terhelő a felelősség.

A CSEH-MAGYAR VIZSGÁLO BIZOTTSÁG MEGKEZDETE MŰKÖDÉSÉT

Prágából jelentik: A cseh kormány újabb hivatalos jelentést adott ki. Ebben bejelenti, hogy a munkácsi események tisztázására behat. vizsgálat indult meg. Együttal megemlíti a hivatalos jelentés azt is, hogy a magyar kormány prágai ügyvivője útján pénteken délután fél 5 órakor diplomáciai jegyzéket nyújtott át a cseh külügyminiszteriumban. Krno helyettes külügyminiszter — a hivatalos jelentés szerint — a vélelmes válasz adását fenntartotta arra az időpontra, amikor a megindult vizsgálat befejeződik. Krno azt is közölte a magyar ügyvivővel, hogy a cseh-szlovák összekötő tiszt már fel is vette a kapcsolatokat a magyar hatóságokkal a közösen megjelölt vizsgálat megindítása céljából.

Lindbergh ezredes jelentése a német légitöltő erejéről

A németeké a legnagyobb légi haderő

Washingtonból jelentik: Nagy feltűnést keltett az a leleplezés, mely szerint az Európában már hosszabb idő óta időző Lindbergh ezredes állítólag jelentést küldött Roosevelt elnöknek a német légitöltő erejéről és erejéről. A kimerítő jelentésben Lindbergh megállapítja, hogy az összes nemzetek között Németországnak van a leghatalmasabb légi hadereje. Lindbergh a német vadászpilóták és bombavetőik számát több, mint 10.000 darabra becsüli.

A jelentés megállapítja még azt is, hogy a rendkívül fejlett német repülőgépipar nemcsak katonailag fenyegeti a világot, hanem az amerikai polgári repülőgépkivitel is erősen veszélyeztet. Amerikai kormánykörökben cáfolják a Lindbergh-féle jelentés létezését. Egy újságíró egyenesen Roosevelthez fordult felvilágosításért, aki azt válaszolta, hogy Lindbergh-től semmiféle jelentést nem kapott. Ennek ellenére nemcsak az amerikai Newyork Tribune, hanem a londoni Evening Standard is változatlanul fenntartja azt az értesülését, hogy igenis Lindbergh jelentést küldött a németek repülő erejéről.

Apróküldetések

Lakás

szavanként 3 lel

Keresek

kettő kétszobás, komfortos lakást február 1-re. Címeiket a kiadóba

Adás-vétel

szavanként 3 lel

Eladó

női télikabát és más ruhanemű. Nagyvárad, Str. Scaalei 10.

Herbst

óra-, ékszeráruház. Rezele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega óra 800—1000 lel és feljebb. Schaffhausen óra 3000 lel. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Veszek arany, ezüst, briliáns ékszereket, arany órákat.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.